

Montreālas Latviešu

Biedrības

ZIŅOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

1988. GADA JŪNIJS

MONTREALA, KVEBEKĀ

40. GADA GĀJUMS

Nr. 6. (471.)

LATVIEŠU GARA ADĪTĀIS PŪRS

Latviešu tautas garīgā pūra
Atmiņu krājums pārpilns ar dziesmām,
Ar stāstiem un varoņu tēliem.

To krāsas ir melnas, ir sarkanas,
Ir sarkani-baltas.

Tur guldītais liktenis tautas,
Stāv palicis dvēselēs... rūdītās cīņās
Pēc brīvības... laimes,
Pēc tiesībām pilnām, mierīgām dienām.

Māmuļu dziesmas skandina laimi,
Tās stāsta par pagātņi diženi staltu,
Tās dzied par tēvu ikdienas cīņām un sparū,
Par bāliņu spēku un drosmi...
Par visu varoņu darbiem.

Stāv ozoli cēli laukos un kalnos,
Liecīnot katrs kā un kas bijis.
Kā nācis, kā vajāts, kā sadragāts - atgūts,
Kā uzaudzis kupls nemieru vētrās.

Debesu jumē saulītes rožainie stari
Mirgo un viz ik rītus
Pāri Dzintara jūrāi.

Ikvakarus, iegrīmstot zeltītās laivās,
Solās tie nākt rītu no jauna.

Nāk mākoņi melni, līst lietūs...
Rūc pērkonī bargi.
Vētra un negaisi plosās.
Ir bargi pa laikam un aizēno vairogus
Gatavus cīņai par taisnīgu tiesu.

Tā saulītes vietā nāk tumsa un bailes.
Ticība pagurst pagātņes krājuma spēkā.

Vēl vēsturē rūdītais varoņu gars
Sauc stiprināt ticību,
Pat tumsā rast spēkus,
Aicina katru tiekties
Pēc brīves un laimes.
Lai paliekot modriem un stipriem ikbrīdi,
Nepagurst ceļā spožākai nākotnei pretim.

1987. gada 31. oktobrī.

P. CASNO.

PĀRBAUDĪJUMU LAIKĀ.

Dzīvojam laikmetā, kur notikumi nāk aumaļām, vārdi plūst un krājas biljonu biljonos mikrofilmās, datoros, dažādos izdevumos un citur, sadzīves problēmas pieaug gandrīz vai astronomiski, politiskie mudžekļi kļūst arvien sarežģītāki, teroristi izgudro arvien neķītrākus trikus. Daži šo laikmetu apzīmē arī par drūzmēšanas, kuņā cilvēks pamazām pazaudē kontroli pār sevi. Gandrīz jājautā, vai varam visam tam tikt līdzī. Kur viss tas novedīs? Vai atbildes šiem jautājumiem meklējot, nesabruksim pašī? - Nav šaubu, ka dzīvojam lielā pārbaudījumu un pārmaiņu laikmetā, kuņā arī mums, latviešiem, ir sava loma, vieta un svarg.

Sādā brīdī mums vairāk kā jeb kad agrāk vajadzīgi dažādi spēki. Nepietiek vairs tikai ar ticību, cerību vai vienkārši fizisku spēku. Nepietiek ar vienību vien - jāprot un jāspēj lietas risināt, tās saskatīt nākotnes gaismā. Un te nu vajadzīga gudrība, veiksmē, atjautība, izpratne un daudz kas cits. Mums katram no visa tā ir kaut kas. Citiem vairāk, citiem mazāk. Saliekot to kopā, mēs varētu atrast labvēlīgākus problēmu atrisinājumus, veidot skaidrāku skatu. Par to mums šodien nav tikai

jādomā, bet jālūkojas, lai atrodam ceļus un veidus, kā risināt tos sarežģītos uzdevumus, kādus mums liek šķetināt modernā pasaule, kuņā taču vieta ir arī latviešu tautai, zemei un valstij.

Mēs nevaram un nedrīkstam nopietnas problēmas tā vienkārši nolikt pie malas un aizmirst, tās neiztīrājot un nenonākot pie atjautīgiem un apsvērtiem slēdzieniem, ar kuņiem mums ir jāiepazīstina visa tauta un sabiedrība vispār. Lai to panāktu, mums vajadzīgi visdažādākie cilvēki, katrs ar savām spējām un prasmi. Mums jārespektē dažādās pieejas kopējā mērķa sasniegšanā, kuņā centrā ir tautas dzīvība un tad sava neatkarīga valsts.

Mums nepieciešams katrs cilvēks, katrs ar savu pienesumu, katrs ar savu darbu un atbalstu. Kā īstenot šādu utopisku prasību, ja zinām, ka sadabūt kopā dažādu uzskatu cilvēkus ir tikpat kā neiespējami. Un tomēr to savā veidā ir panākuši kultūras nesēji, cieņīgi no dzimtenes, pievelkot visplašākos sabiedrības nogrupējumus. Kā izmantosim šo neparasto, agrāk gandrīz neiedomājamo, parādību Latvijas idejas labad? Vai tikai tā, kā to iecerējusi Maskava? Jeb vai mums būs kāds cits pieejas motīvs, kas palīdzēs mums pastāvēt, kas nenostādīs vienu māsu un brāli pret otru, kā tas dažkārt rodas pārbaudījumu brīžos? Ja būs, būsīm spējīgi un sagatavoti nākotnes darbam, kas nesīs augļus Latvijas nākotnei.

Šķiet, šobrīd vairāk kā jeb kad vietā ir ļoti nopietns darbs, kas prasa situāciju izvērtēšanu, stratēģiju un plānu izstrādāšanu, iecietību un elastību rīkoties aši un lietišķi. Un šo darbu nevar paveikt tikai daži cilvēki un bez līdzekļiem. Kaut stāvoklis ir saistīts ar dažādām emocijām, emocijas pašas, darbu darot, tušējamas, cilvēkus tajā iesaisot. Un ja nu šodien tiešām gribam nākt un piedalīties latviešu tautas pastāvēšanas cīņā, nedrīkstam uzsvērt tikai savu personīgo pieeju, bet jāmeklē kopējā, jo citādi varam nonākt savstarpējo strīdu un apkaņošanās purvā, kas apdraud ar viltīgajiem akačiem, uz kuņiem vilināt vilina dažādi pasaules spēki, kas cenšas latviešus iznīdēt kā nepatīkamu nezāli savu nodomu dārzos.

Ja nu pat pasaules lielvalstīm, savas intereses nodrošinot, ir nemitīgi jāmeklē sava veida kompromisi un izejas no zemes lodes problēmām, kāpēc tad tas nebūtu jādara mums, mazai tautai, kuņas pastāvēšanas iespējas masu mēdijas instantziņu pasaulē ir pavisam niecīgas?

Ja meklēsīm, atradīsīm, saka veca paruna. Pārbaudījumu laiks šādu meklēšanu prasa, prasa no ikviena no mums.

M. P.

STRĒLNIEKI.

Par viņu gaitām svešumā - Padomju Savienībā.

Latviešu strēlnieku cīņas Padomju Savienībā vairāki vēsturnieki un vēstures pētnieki tagad mēģina apskatīt iespējami objektīvi. Ir radušies darbi, kas dod ieskatu tā laika sarežģītos politiskos labirintos. Latviešu strēlnieku cīņas bija toreiz politikas centrā. Revolūcijas vadoņi, kā Ļeņins un Trockis sa-prata, kādu lomu viņu varas politikā spēlē

MLB Ziņotājs, 1988. gada jūnijs

latviešu strēlnieki. Tādēļ visādi viņus slavēja un viņiem glaimoja, apbalvojot gan veselus pulkus, kā 5. Zemgales par cīņām Kazanā ar goda karogu, kas bija pirmais šāds apbalvojums Padomju Savienībā. Daudzus kareivjus apbalvoja ar naudas balvām un medāļiem. Ļeņins zināja, ka bez latviešiem viņa varas spēle ir ļoti apdraudēta. Paslavēt dūšīgu un uzticīgu kalpu gudrs saimnieks vienmēr prot. Kalps centīsies, varbūt arī pārcentīsies, un saimniekam būs labums. To saprata Ļeņins un Trockis.

1918. gada 10. jūlijā Ļeņins iecel Latviesu strēlnieku divīzijas komandieri plkv. J. Vācieti par austrumu frontes komandieri. Vairāki latvieši pārņēma gan divīziju, gan armiju komandēšanu. Piemēram, Tālo austrumu armiju komandē Lapiņš, 13. armiju - Eidemanis, 3. padomju armiju - Reinholds Bērziņš. Daudzu brigāžu komandieri arī ir latvieši. Par visas Padomju armijas pirmo virspavēlnieku ar 1918. gada 20. augustu kļūst plkv. Jukums Vācietis.

Ko dara kontra revolucionāri jeb, t. s., baltie ģenerāļi? Protams, šāds neparedzēts spēks, kāds bija radies sarkano pusē, baltiem ģenerāļiem nebija pa prātam. Petrogradā, Maskavā, Kazanā šie sasodītie latvieši rīkojās kā mājās. Apspieda un salauza katru balto kontra revolūciju. Lielā nedalamā nu bija briesmās! Un šeit baltie ģenerāļi attiecībā pret latviešiem pielaida kļūdu. Viņi visos laikrakstos un publikācijās mēģināja latviešus tēlot par kaut kādiem briesmoņiem, kas slepkavo, laupa, spīdzina, izvaro un dedzina. Ar šādu propagandu viņi cerēja saniknot tautu, kas viegli notic visam, ko tai stāsta. Sanikvoja, bet reizē līdz ar to radīja paniskas bailes no latviešiem. Kad latvieši sakāva Čechus, no kuņiem krievu armijas daļās bēga panikā, krievu galvas latviešu vārds vien radīja bailes. Pietika, ja paziņoja, ka ieradušies latvieši, lai dažādās bandas sarkanarmijās sastāvā laistos. Sacelšanos Petrogradā un Maskavā viegli likvidēja latvieši.

Kā tie šāva! Suns tā neprot kost. -

Kur tie gāja - bij pēc stundas darīts.

(A. Čaks)

Ukrainā tās lietas bija nonākušas tik tālu, ka bija izdots rīkojums arestēt visus latviešus. - Aizvakar sādžas sapulcē nolasīja pavēli, ka visi latvieši, ķīnieši un hunhuzi tūlīt arestējami un nododami milicijas priekšniekam, lai ved un nodod apriņķa stārstam (1.). Direktorijas pārvaldītā Ukrainā laikrakstos nepārtraukti ievietoja briesmu stāstus par latviešiem un ķīniešiem. Sevišķi centīgi bija žīdi, kas paši jutās apdraudēti un, lai novērstu tautas naidu no sevis, mēģināja to uzvelt latviešiem.

No vienas puses slavēti, no otras nīsti, latvieši nemanot bija kļuvuši uzmanības centrā. Kā sabiedroto, tā vācu novērotāji secina, ka 1918. gada vasarā latviešu karaspēka daļas bija vienīgais reālais militārais spēks sarkanajā galvas pilsētā. Angļu meistarspiegs Sidnijs Reilijs bija pārliecībā: kas vien kontrolēja latviešus, kontrolēja galvas pilsētu.

Viņš izdomāja plānu kā varētu arestēt ar latviešu palīdzību lielinieku izpildkomiteju kādas sēdes laikā Kremlī. Apvērsuma plānā bija paredzēta Pagaidu valdības nodibināšana un simtiem citu pārmaiņu, izstrādātas vislielākos sīkumos. Ārkārtīgu un nepārvaramu šķērslī Sabiedroto ceļā radīja latviešu garnizons.

Bija labi zināms, ka strēlnieku masa savā

vairumā bija neapmierināta, ka viņus izmantoja par bolševiku "policistiem un ugunsdzēsējiem". Tomēr spiegs Reilijs pielaida nopietnu kļūdu, šos ļaudis uzskatīdams par "ārzemju algādžiem!"

Viņš rakstīja: "ārzemju algādži kalpo par naudu. Viņi ir augstākās maksas solitāju rīcībā. Ja es varētu uzpirkt latviešus, mans uzdevums būtu viegli veicams."

Latvieši sevi neuzskatīja par kara algādžiem un nebija uzpērkami. Viņi vēlējās savas dzimtenes patstāvību un sociālu taisnību pašī sev. Sazvērestība, ko bija izplānojis Reilijs ar Lokartu, nožēlojamā veidā sabruka (2.).

Dabīgi rodas jautājums, kāda interese Sabiedrotajiem bija Krievijā gāzt padomju valdību? Vai tikai tādēļ, ka viņa vairs nebija kaujas spējīga un slēdza ar Vāciju separātu mieru? Protams ne. Vainīga bija bolševiku iekārta, kas patvaļīgi piesavinājās visus ārzemju noguldījumus Krievijā. Un toreiz tā bija fantastiska summa 3,48 miljoni dolāru. Grūti tā salīdzināma ar mūsu šodienas vērtību, bet ja mēģinātu pereizināt ar vismaz 100, varbūt mēs tuvotos kādam reālam ciparam. Cara valdība bija plaši atvērusi durvis ārzemju kapitālam, lai kaut cik uzlabotu atpalikušās Krievijas saimniecību. Beļģu, franču, vācu un angļu uzņēmumi sacentās ar saviem ieguldījumiem. Ap 1900. gadu Krievijā darbojās 162 beļģu, 54 franču, 20 vācu un 19 angļu uzņēmumi. Gandrīz katram otram beļģim bija Krievijas dzelzceļu akcija. Visvairāk bija ieinteresēti vācieši. Pirms kara savos pārvaldītos uzņēmumos Krievijā darbojās 1.782.946 vācieši. Tādēļ saprotams, ka sabiedrotiem un arī vāciešiem bija interese savus ieguldījumus atgūt. Ja lielinieki būtu kaut vai solījuši atmaksāt šos ieguldījumus, gandrīz droši var teikt, ka pilsoņu karš būtu izpalicis. Jo bez Sabiedroto atbalsta un ieročiem ne Kolčaks, ne Judēvics, ne Depikins, ne Aleksējevs un beidzot Vrangelis neko nevarētu iesākt. Interesants ir vācu mēģinājums gāzt lielinieku varu.

Daži tālredzīgi vācu diplomāti ieteica dot patstāvību Baltijas zemēm un garantēt latviešu strēlnieku drošu atgriešanos dzimtenē. Latviešu strēlnieku vadonī to uzklaušīja labvēlīgi, bet ģen. Eriks Ludendorfs un viņa kļiķe šo Kurta Riclera, Herberta Hausšilda un daudzu citu vācu diplomātu, kam bija sakāri ar latviešu strēlniekiem, priekšlikumu noraidīja (2.).

Vācu valdība, pabalstīdama Ļeņinu, noārdīja Cara Krieviju. Un tagad, kad komunisti kaut kā ķepurojās virs ūdens, grib arī tos nogremdēt. Jāņem vērā, ka vācu varas kārei un valdītgrībai nekad nav bijis robežu. Uzvarēt Krieviju karā vācieši bija spējīgi, bet sagraut valsts iekārtu nebija viņu spēkos. Tādēļ izmantojot Ļeņina lieliniekus un atbalstot viņus ar ievērojamām summām, viņi panāca Cara valdības sagraušanu, un atbrīvoja spēkus cīņai Rietumu frontē. Redzot izdevīgu brīdi sagraut šo nestabilo lielinieku valdību, vācu diplomāti nāca ar šo ģeniālo ideju. Tad vācieši varētu pārņemt varu visā Krievijā, tāpat kā tas jau realizējās Ukrainā. Viss ko vajadzēja garantēt latviešu strēlniekiem, bija tiesības atgriezties brīvā dzimtenē. Gan jau vēlāk arī ar tiem tiktu galā. Šis lieliskais diplomātu plāns izcibēja militāristu aprobežotās politiskās izpratnes dēļ.

Šādā politiskā spēlē bija ierauti latviešu strēlnieki. Tas ir viens no mūsu tautas vēstures vissarežģītākajiem posmiem. Tur idco-

loģija, politika, patriotisms un varonība bieži jaucās tā, ka grūti ir pateikt, kurš kurš reizi ir vadošais spēks. Viens ir skaidrs - šis posms, kad latviešu strēlnieki pārstaigāja Krieviju, izšķīra daudzus tautu likteņus, arī mūsu.

Dzejnieks J. Medenis savā balādē saka:

... Kad tu uzvarēji Kromā, kas pie Orlas, kaujā baigā,

Kaujā ilgā - pāri spēku, asins sviedrus slaukot vaigā,

Un kad kādu rītu juti, stāvu taisnu liecot krasi,

Kā no vingras rokas raidi citā gaitā zemes asi... (3.)

Ja būtu noticis, ka latviešu strēlnieki izklīstu, Latvija nekad nebūtu nākusi latviešu rokās. Latvija nebūtu palikusi latviešiem, kā tagad. Vispirms, Krievijā, laikam, būtu pavisam citāda valsts fizionomija, un latvieši Latvijā būtu atkal vietējo vāciešu nospiesti, jo tie bija labi organizēti un apbruoti (4.)

Protams, šo plkv. Vācieša pausto domu daudzi ir apšaubījuši, sevišķi pašmāju politiķi, kurš mērķis nebija cildināt strēlnieku nopelnus, kur nu vēl padomju latviešu strēlnieku. Tas, ka vēstures uzdevums nav ne nosodīt, ne slavēt, bet noskaidrot iespējamo patiesību, šiem kungiem bija tā kā aizmirsies. Lai kaut cik izgaismotu šo sarežģīto laikmetu, apskatīsim ko par to domā citi, kas ir pētījuši tā norisi.

E. Andersons savā "Latvijas vēsture" 258. lpp. saka šādus vārdus: Plkv. Vācietis centās saturēt latviešu karavīrus kā spēku Latvijas atkaršanai. Viņš gribēja arī cīnīties par padomju varu, jo tā tobrīd vienīgā atzina "visu mazo tautu tiesības uz patstāvību". Vācietis paredzēja, ka Vāciju sakaus un ka Latvija paliks bez likumīga saimnieka. Tādēļ nedrīkstēja pieļaut latviešu izklīšanu svešumā, bet vajadzēja viņus saturēt bruņotā vienībā, kas varēja noderēt Latvijā.

Tā tiešām bija laba stratēģa doma, tikai viņas īstenošana neveicās tā, kā plkv. Vācietis to bija plānojis.

Lielinieki bija ieinteresēti savā politikā. Latviešus tie izlietoja savu politisko mērķu īstenošanai - reakcijas satriekšanā. Bieži šīs cīņas izvērtās nejēdzīgā latviešu pulku izkaušanā, jo krievi daudreiz pameta latviešus vienus kaujas laukā, tādējādi latviešu pulki nonāca ienaidnieka ielenkumā. Pulki bija izkaisīti visā Krievijas teritorijā un padoti dažādu armiju rīcībā. Šeit daži to dienu ziņojumi:

8. latviešu padomju strēlnieku pulka komandiera telegramma visu republiku bruņoto spēku virspavēlniekam ar lūgumu nosūtīt pulku rezervē sakarā ar lielajiem zaudējumiem personālajā sastāvā.

Nr. 1860 Povorino St. 1918. 17. 10.

Nekavējoties darāt visu iespējamo, lai atsauktu IX armijas komandiera rīcībā esošo 8. padomju strēlnieku pulku, kas 17. oktobra kaujās cietis ievērojamus zaudējumus un kam vajadzīgi lieli papildinājumi, lai padarītu to atkal kaujas spējīgu. Pulks turpina piedalīties kaujās un cilvēku mazā skaita dēļ viņam draud pilnīga iznīcināšana.

Pulka komandieris Šteins.

Politisks komisārs Tutors (5.)

Latviešu padomju strēlnieku divīzijas

priekšnieka ziņojums visu republiku bruņoto spēku virspavēlniekam par atsevišķo pulku un grupu apvienošanu:

Nr. 0492 Maskavā 1918. 26. 8.

Tā kā Jūs esat pašreiz augstākais virspavēlnieks un Jums ir visas iespējas sekmēt atsevišķo un izkaisīto latviešu karaspēku daļu apvienošanu, lūdzu Jūs realizēt sekojošo:

1. 5. pulkā ietilpināt Saratovas latviešu padomju pulku; tā atrašanās vieta Saratovā.

2. Torošino grupu saliedēt ar 8. pulku, pārceļot pēdējo no Vologdas uz Arzamasu.

3. Liepājas pulku apvienot ar 4. pulku; abi pulki patreiz atrodas frontē un tādēļ nevar būt nekādu grūtību.

4. Vitebskas latviešu padomju jātnieku pulku apvienot ar mūsu jātnieku pulku. Pirmajam ir, apmēram, 100 zirgi un 200 cilvēki.

5. Atsevišķo Arhangeliskas latviešu rotu ietilpināt artilērijā un nosūtīt uz Maskavu.

Uzskatu, ka patreizējā momentā ir ļoti nepieciešama tūlītēja un enerģiska mūsu karaspēka daļu apvienošana. Nevar pat domās pieļaut, ka mūsu karaspēka daļas būtu izkaisītas un dotas kaujās katra par sevi. Šāds papēmiens novestu pie sakāves gaidamajā politiskā cīņā un uzliek mums, kas esam šīs lietas priekšgalā, pārāk lielu atbildību.

Vienlaikus lūdzu nosūtīt 1. pulku uz Maskavu. Uzskatu, ka šeit nepietiek ar 3 pulkiem, no kuriem 2 pēc sastāva ir ļoti mazi, un ka nevaru uzņemties atbildību par kārtību. Apstākļi ir tādi, ka, ja šeit centrā neizdodas uzturēt kārtību, tad tas neapšaubāmi ļoti ietekmēs fronti.

Divīzijas priekšnieks: P. Avens

Valdības komisārs: K. Dozītis

Štāba priekšnieks: Lerhe.

Rezolūcija: Koncentrēt ap divīzijas štābu. Pakāpeniski.

Virspavēlnieks: Vācietis (6.)

Vietējie padomju komandieri oktobra un novembra mēnešos svieda izkaisītos latviešu pulkus neprātīgās kaujās. Tikai ar lielām grūtībām plkv. Vācietim izdevās izraut latviešu strēlnieku atliekas no operācijām, kas izskatījās vairāk pēc latviešu izslaktēšanas. Atlikušos vīrus plkv. Vācietis nosūtīja uz Latviju (7.).

Iedziļinoties tā laika notikumos, jānāk pie atziņas, ka nevaram un nedrīkstam mūsu strēlniekus šķirot sarkanos un baltos, bet gan kā vieni, tā otri ir miesa no mūsu miesas un asinis no mūsu asinīm, un kā vieni, tā otri ir savas asinis lējuši par savu tautu un tās brīvību no lielkrievu verdzības važām. Kā vieni, tā otri ir iznesuši latviešu tautu, brīnišķīga likteņa vadīti, uz pasaules vēstures skatuves un radījuši tādas vienreizējus apstākļus, kas deva iespēju nodibināties ne tikai brīvai Latvijai, bet arī veselai rindai citu tautu brīvvalstīm bijušās Čara Krievijas nomalēs.

Sodien tomēr mēs vēl nereti satiekam tādas latviešus, kas nekautrējas pārņemt strēlniekiem, ka tie Krievijā nodibinājuši komūnismu, kas tagad verdzina latviešus Latvijā. Tādi latvieši pat negrib atbildēt uz jautājumu, vai jēl maz būtu bijusi iespējama brīva Latvija bez lielkrieviskās cara impērijas sagraušanas, kaut vai arī caur, vai ar ļauna komūnisma palīdzību (8.). Strēlnieku

ignorēšana un sevišķi to strēlnieku, kas cīnījās par mūsu tautas brīvību Krievijas kara laukos, Latvijas brīvvalsts laikā bija parasta lieta. Mēs nezinām nevienu latvju cīnītāju, kas blakus nevistošai slavaī būtu rotāts ar tādiem pat, arvien sūrstošiem ērkšķiem, kā tas jo bieži bijis ar latvju strēlniekiem. Šos vārdus teicis Edvīns Mednis, dzejnieks, vēsturnieks, strēlnieku varonis, virsnieks.

Strēlnieku nozīme ir neapstrīdama un svarīga. Uz viņiem varam attiecināt dzejnieka vārdus:

Par viņiem sīko dziesmu balsis klus,
Jūs nepazīstat savus varoņus,
Bet dārdot iet vēl tie caur tagadni
Uz nākotni!

Latvju strēlnieku misija, laikā kad mūsu tauta iegājusi savā vēstures visdrūmākā posmā nav pabeigta un piēpildīta. Cīņu viņi turpinās kopā ar leģionāriem un mūsu jauno paaudzi, lai Latvija no jauna taptu. Tas būs labākais gandarījums kritušiem strēlniekiem (9.).

Reizi miers tiem gariem solīts.
Mēness staru tilti
Ved uz jaunu cilti,
Kas šo cīņu vedīs galā (Rainis).

(Turpinājums nākamajā numurā.)

A. MEMENIS.

Vēres:

1. K. Bachmanis, Latvieši Ukrainā, 95. lpp.
2. E. Andersons, Latviešu strēlnieku loma Krievijas pilsoņu kara laikā, Strēlnieks, 34./45., 30. lpp.
3. J. Medenis, Mīkelnīcas, 70. lpp.
4. U. Ģermanis, Pa aizputinātām pēdām, 192.lpp.
5. Latviešu strēlnieki cīņā par padomju varu, Latvijas P. S. R. zinātņu akadēmijas izdevums 1960. g.
6. Turpat.
7. E. Andersons, Strēlnieks 34./45., 30. lpp.
9. Pēteris Sudrabs, Zvaigžņu pulku atmirdza, 35. lpp.
8. P. Dardzāns, Strēlnieks, 1974./75., 213.lpp.

GRĀMATAS.

VAROŅVĪRU STĀSTI.

NEUZVARĒTO TRAĢĒDIJA, Oskars Perro, 253 lpp. Raksturīgs vāka zīmējums, daudz ilustrāciju (ap 30, visas pirmpublicējumā).

Grāmatā gan nav minēts vāka autors, izdošanas gads un apgāda vārds. Grāmatas izdošanas gadu var vienīgi konstatēt autora priekšvārdos, bet citi minētie trūkumi latviešu grāmatniecībā pēdējā laikā sāk parādīties samērā bieži. Pēdējā gadā esmu lasījis jau četras grāmatas, kurām ir šādi trūkumi, kas grāmatas izmantojot vēstures vai citām vajadzībām, nav attaisnojams. Vai būtu kāda jauna mode jeb vienīgi paviršība?

Grāmatas autors Oskars Perro mums vairs nav svešinieks. 1981. gadā viņš pārsteidza lasītāju saimi ar negaidīti labi uzrakstīto Holmas cietoksni, 1985. gadā ar grāmatu Vēstures veidotāji un nu - 1987. gadā pirms Ziemassvētkiem ar savu Neuzvarēto traģēdiju. Visas tās skaņ II pasaules kara notikumus, gan nav liels pārsteigums šiem autora stāstījumiem par latviešu karavīru izciliem varoņdarbiem un citiem kara notikumu aprakstiem. Vienīgi mūs pārsteidz negaidīti labā latviešu valoda un rakstīšanas veids. Tā ir Dieva dāvana rakstīt nevis "plikus" stāstus par kara notikumiem, uzvarām un zaudējumiem, citām karu pavadošām parādībām,

bet visu to attēlot literārā un izteikti labā mātes valodā nav varējuši daudzi, pat izcili karavīri.

Mums nav bijuši vīri ar tik daudz kara piedzīvojumu kā Oskars Perro: viņš ir viens no pirmajiem latviešu brīvprātīgajiem, kas cīņu kaujas laukā uzskata par nepieciešamību savas tautas labā. Viņš pārdzīvo vēsturiskos ielenkuma mēnešus Holmas cietoksni, dienesta pienākumus pildījis Leģiona inspektora štābā, bijis personīgais adjutants VI korpusa un 19. divīzijas komandieriem, bijis ierindas cīnītājs bataljona adjutanta un rotas komandiera amatos, sevišķi smagajās Kurzemes cietokšņa kaujās, vairākas reizes ievainots, bijis pazīstams ar vairākiem vācu, pat augstāku dienesta pakāpju virsniekiem, prātis likt lietā savas izcilās novērošanas un cilvēku pazīšanas spējas, daudz lasījis un pētījis pagājušā kara vēsturiskos notikumus un tā guvis iespēju nevien piedzīvoto, redzēto un dzirdēto, lasīto un pētīto aprakstīt prasmīgā latviešu valodā. Saprotams, par to jāpateicas viņa mūsu skaistās valodas studijām un izdevībām to citādi papildināt. Tādu vīru mums nav daudz. Savas grāmatas autors veltījis nevien latviešu neuzvarētajiem un izturīgajiem karavīriem, bet arī vēsturniekiem, tiem daudzkārt atvieglot "rakstīšanos" bieži aplamajos un nepilnīgajos kara arhīvos, arī jaunajiem latviešu valodas skolotājiem un visiem jauniešiem (ja tie vispār šo grāmatu lasīs) izcilu pastiprinājumu mūsu skaistās valodas pielietošanā.

Kā visiem ražīgiem rakstītājiem (3 grāmatas 6 gadu laikā), radījušās dažas nepilnības, vietām atrodami pagari stāstījumi ar nelielu nomaldīšanos patiesības rāmjos. Saprotams, savu stāstījumu risinājumā autors visvairāk stāsta pats par sevi, kaut tā nav pašcildināšanās, liekot sevi vairāk vai mazāk autora biogrāfiskā stāstījumu centrā.

Pieskaroties pēdējās grāmatas saturam (Neuzvarāmo traģēdija), autors to visvairāk veltījis Kurzemes cietokšņa kauju aprakstiem. Tie arī bija mūsu tautas cerību pēdējā sala tās varoņvīru traģiskajiem likteņiem.

Autors šo grāmatu iedalījis 20 nodaļās. Ļoti žēl, ka tajā trūkst satura rādītāja. Tās visas īsā apskatā grūti atstāstāmas, tās ir dažāda garuma un arī satura pēc dažādi vērtējamas. Skatiet, ka pirmās divi nodaļas varēja izpalikt. Pirmā - Atkal Rīgā būtu labāk iederējusies Vēstures veidotājos. Otrā, kaut koncentrēti uzrakstīta (vietām gan trūkst citu autoru citātu pieminēšana, no kādiem avotiem tie nāk) - "Bolševiku vēsture, diplomātija un propaganda" labāk iederētos atsevišķā publikācijā, vislabāk angļu vai kādā citā pasaules valodā, bet nav svarīga šīs grāmatas ievadnodaļā. Īstenībā Neuzvarēto traģēdija tā īsti sākas tikai ar trešo nodaļu - Vidzemes atstāšanu pēc Mores kaujām, un tā būtu bijusi tieša II grāmatas (Vēstures veidotāji) turpinājums, tā autoram savu grāmatu triloģiju sasaistot vienā kopējā stāstījumā. Bet tā nu ir "garšas lieta".

Grāmatas trešā nodaļa stāsta par pārgurušo cīnītāju atkāpšanos pēc Mores kaujām, atstājot skaisto Vidzemi. Traģisma pilnie ceļi ar latviešu un igauņu bēgļiem. Cauri iziešana Rīgai. Tā daudzkārt attēlojot stāstītāja gaismā ainas, kādas no mums tik daudzi paši redzējuši.

Ceturtais un piektais nodaļas stāstījumi par vācu vidusarmijas beigu cēlienu un Kurzemes cietokšņa izveidošanos ir jau dažkārt vēsturē lasītas un izvērtētas lietas. Vairāko lappušu stāstījums tomēr ir un paliks vērtīgs militāriem vēsturniekiem. Divi lpp. veltītas Rīgas pēdējām dienām, sāpīgi atgādina mūsu galvas pilsētas drūmākās dienas visā II pasaules kara laikā, sevišķi rīdziniekiem, kam tās neiznāca piedzīvot.

Stāstījums par vlt. P. maldiem pieskaņas kureliešu lietai.

Vairāk kā 9 lpp. veltītas nodaļai Totālais karš. Tajā pastāstīts par krievu "tanku supiem", kādus paši krievi savā kara vēsturē atturas pieminēt, un par krievu mašīnpistoļu pulka uzbrukumu, kurā bijušas tikai sievietes... Tās vairumā kritušas vācu vienību pretuzbrukumā. Arī mūsu leģionāriem bieži iznāca saņemt gūstā ievainotās "plintnieces".

10 lpp. grāmatas 9. nodaļā veltītas neilgajam dienesta laikam 19. divīzijas štābā, kur Perro bijis ģen. Štrekenbacha adjutants, bieži izpalīdzot valodas grūtībās sarunās ar div. komandieri, izcilākiem mūsu cīnītājiem, kādi bijuši kpt. Adamsons, lt. Ancāns un citi. Štābā viņš arī dzird un ievēro vācu virsnieku sarunas par kara izredzēm.

Nodaļa par Ziemeļvētku kaujām (10.) varonības apliecinājumu ziņā ir pati vērtīgākā un viena no garākām grāmatā. Autoram izdodas piedalīties tuvāpā tieši blakus div. komandierim ģen. Štrechenbacham un vērot šī lieliskā komandiera personīgo drošsirdību. Te var pilnā mērā attiecināt vācu militārā filozofa Moltkes vārdus: "Kara laikā ir jādara viss, ko vien kāds var darīt, un nevis tas, kas kādam būtu jādara." Komandiera priekšzīmē divīzijas vīri veic neticamo: pret desmit un pat vairākkārt esošu pārspēku pastāv nelokami cīņā, atsitot visus krievu uzbrukumus. Par šīm kaujām Štrekenbachs saņem Ozollapu vainagu pie Bruņinieku krusta, arī lt. Ancāns par varonību tiek apbalvots ar Bruņinieku pakāpes Dzelzs krustu.

Viss šajā nodaļā aprakstītais ir apliecinājums latviešu vīru varonības garam un varēšana likt lietā un vietā visu sevi, kad jāaizstāv sava zeme.

Nodaļā Kad sākas kļūdas, Perro militāri izvērtē vācu augstākās vadības, galvenokārt, pašā Hitlera pielaištās kļūdas. Par šo jautājumu rakstījuši citi autori. Varam priecāties, ka mūsu militārajā literatūrā par to nekautrējas runāt.

Garākā nodaļa ir "Kauja par augstieni" (40 lpp.). Autors (pats komandē kaujā rotu) izvērtē un apraksta kaujas norisi, kāda notiek divu aizstāvēšanās divīziju salaidnē. Viņš piešķir vācu "lidmašīnu smērētāju" vienībām un piemin gadījumu, kurā ar patšautenēm jāaptur panikas izcelšanās. Šis ir vienīgais šāda aculiecinieka stāstījums Latviešu leģiona cīņu vēsturē. Tā ir labākā nodaļa visā grāmatā. Autors te arī piemin, ka par varonību II pasaules kara ar Dzelzs krustu apbalvoti vismaz 10.000 latviešu karavīri. 19. divīzijā tādu bijis katrs otrais.

Šo nodaļu vērts izlasīt katram karavīram un katram, kas interesējas par kara lietām.

Žēl, ka nav pieminēta augstienes vieta un nosaukums. Par to vēsturnieki dusmosies.

Saturā filozofiska ir nodaļa par sievietēm frontes grāvjos.

Grāmatas 14. nodaļa stāsta par Protestības kustību un kureliešiem. Autors šīs kustības uzskata par naiviem un nosodamiem fantastu kopoju.

Izteikts stāsts ir par kadetu Pauli Bērzīti, kas krīt kādā pārgalvīgā kaujas iecirknī. Ar šo nodaļubeidzas Kurzemes kauju apraksti.

Grāmatas noslēguma daļā nodaļa - Kurzemes cietokšņa laimīgā loze, kurai 29 lpp. Tā beidzas ar autora pēdējo ievainojumu šajā kara. Arī šī nodaļa ar savu drāmatismu saistīs katru lasītāju.

Nodaļa par "Kurzemes kapitulācijas impresijām" ir smaga apsūdzība krievu mežonībām. Kad JU-52 vācu tipa transportlidmašīnas no Grobiņas lidlauka mēģina izvest vairumu smagi ievainoto lidotāju un nelielu daļu no lidojošā personāla, no šīm 35 neapbruņotām lidmašīnām krievu iznīcinātāji Baltijas jūrā notriec 32, un tas notiek jau pēc kapitulācijas! Šīs impresijas sniedz izcilu vērtējumu par mūsu vīru cīņas varonības izpratni.

19. nodaļā - Uz kuģa Baltijas jūrā - autors iedraudzējas ar kādu vācu tanku vienības majoru un kuģa kapteini. Tās 14 lpp. viņš pastāsta daudz interesantu piedzīvojumu. Lasītāji te uzzin daudz vācu stāstītāju un kara zaudētāju domas.

Šo nodaļu daudzkārt papildina nākamā - "Ieroču SS un ceļš līdz Kīlei. Šī apraksta 32 lpp. uzzinām daudz kā jauna. Vācu Iestajās SS vienībās bijuši tikai ap 40% no apmēram 1 miliona SS karotājiem, kamēr pārējās 60% devušas 33 Eiropas zemes, kurās bijušas apvienotas 20 Ieroču SS divīzijās. Tās visas bijušas tikai kaujas vienības, kas cīnījās pret komūnismu. Autors min arī ārzemnieku skaitu, kas kalpojuši Ieroču SS vienībās. Latviešu skaitu viņš lēš uz 25.000, kaut to patiesībā bija ap 6 reizes vairāk.

Vācu kolēģas uzskata, ka Ieroču SS vienību dibināšana pie vācu bruņotajiem spēkiem bijusi lielākā militārā kļūda, kaut viņi slavina šo vienību cīņas fanatismu un spējas, kā arī stāju pastāvēt kaujas laukā. Autors arī uzzin, ka rietumu Sabiedrotie šos vīrus uzskata par kara noziedzniekiem un, lai slēptu savu piederību šai ieroču šķirai, savu karavīra grāmatiņu ar kuģa kapteina palīdzību sadedzina kuģa krāsnī.

Žēl, ka autors nav tuvāk vai pat vispārīgi apskatījis Latviešu leģiona, tāpat citu Eiropas tautu Ieroču SS vīru cīņas jēgu, daudzās atšķirības no līdzīgajām vācu vienībām, dienestu pakāpju dažādības šo vienību ieroču nesējiem un daudz ko citu, sevišķi lielisko pastāvēšanu kaujas laukā, kas sniegtu skaidrību vēl tagad pastāvošos strīdus jautājumos par nevāciešu nostāšanos vācu pusē. Šo jautājumu gan ir apskatījuši vairākkārt plkv. Plensners, vplkv. Silgailis un citi autori, bet Perro zināšanas varētu būt vēl nozīmīgākas un daudzvērtīgākas. Visādi citādā ziņā šī grāmatas nodaļa ienes daudz skaidrības latviešu vīru cīņas gribā, tās jēgā un lieliskajā pastāvēšanā kaujas laukos.

Grāmatu noslēdz divi nodaļas, kas saistās ar Leģiona varonības traģēdiju. Nodaļā Atriebība ziedēt zied viņš iztirzā "kara noziedznieku" jautājumu, bet pēdējo velta amerikāņu pulkvedim - profesoram Vītonam (Whetton), kurš savās lekcijās augstākās ASV militāro mācību iestādēs un universitātēs ir ar lielu uzmanību, sirsnību, zināšanām un tīri personīgām izjūtām veltījis latviešu

leģionāriem, uzsverot, ka "Kurzemes kaujās latvieši parādīja pasaulei, kā kāda tauta cīnās par tās nākotni un tiesībām dzīvot." Viņš savās lekcijās lieliski raksturojis abu mūsu divīziju - 19. un 15. - veikumus: "To, ko abas latviešu divīzijas veikušas kauju laukos neiedomājami lielā krievu pārspēka priekšā - to ir grūti saprast un aprakstīt. Mēs nav vārdu, kā jums to izteikt, bet es abu šo varonīgo divīziju priekšā noliecu savu galvu."

Tas ir cienīgs šīs grāmatas noslēgums, kas liecina, ka mūsu neuzvarēto vīru traģēdiju ir sapratuši citi.

Grāmatas sākumā autors ievietojis savu ģimēni. Katra tās nodaļa ievadīta ar saturam raksturīgu izvilcumu no vairākiem latviešu un cittautu autoriem, parādot literārās zināšanas plašākā mērogā.

Grāmatā dažas nenozīmīgas drukas kļūdas. Tās saturs liecina, ka autoram būtu vēl daudz kas sakāms mūsu militārās literatūras laukā. Pateikdamies par šo darbu, gaidīsim vēl nākošās grāmatas. Mūsu brīvības cīnītāju stāsti ir vēl daudzkārt nepilnīgi, un tiem savus papildinājumus spētu dot Oskars Perro. Vēsturniekus neapmierinās tas, ka autors nav pieminējis to, kurā pulkā, bataljonā, rotā viņš Kurzemes cīņās ir piedalījies. Tas sagādās zināmas grūtības visu to sameklējot citās publikācijās.

VILIS HÄZNERIS.

"PALISĀDES MAESTRO" PASAULĒ.

Anšlavs Eglītis kādas grāmatas priekšvārdā raksta, ka cilvēks esot savā būtē, kas spējot ieproģicēt veselu pasauli rieksta čaumalā. Dzīvs piemērs šādam cilvēkam ir Sanfrancisko Mazā teātra režisors Laimonis Siliņš. Vēlēdamies atzīmēt A. Eglīša nesenu apritējušo 80 gadu mūža jubileju un Mazā teātra ilggadīgo sadarbību ar autoru, režisors Siliņš sarūpējis izrādi ar fragmentiem no 8 Eglīša lugām ar virsrakstu - "Palisādes Maestro". "Palisādes", jo A. Eglītis dzīvo Kalifornijas pilsētīnā, ko sauc par Pacifika Palisādēm. "Maestro", jo tā saucās Eglīša pirmais stāstu krājums, un šāds epitets arī lieliski piestāv mūsu rāžīgajam prozas, drāmas, dzejas, žurnālistikas un arī otas un zīmuļa meistaram, kurā lugu skaits vien pārsniedz 20, pie kam vairākas sarakstītas tieši Mazā teātra vajadzībām.

Par Eglīti ir teikts, ka viņš kā rakstnieks nekād neatkārtojas. Ieproģicēt 2 stundu "čaumalā" viņa drāmas pasauli, kas aptver miljoniem plašu laika, telpas, cilvēka raksturu un notikumu diapazonu, ir donkichotisks uzdevums, jo jārēķinās arī ar ansamblīša dalībnieku skaitu un spējām. Bez tam vēl jāizgudro akatuves ietērps, kas ar maziem pārveidojumiem der visām ainām un turklāt ir pārvadājams. Pēdējo problēmu atjautīgi atrisinājuši dekorators Raimonds Staprāns un skatuves meistars Ilmārs Bīns ar nedaudziem butaforiskiem veidojumiem, kuras pašī aktieji starp ainām sabīda kopā, saliek vienu uz otra vai ievieto telpā, tā panākot dažādību un vajadzīgo dekoratīvo ilustrāciju.

Izmantojot režisora prerogatīvu, Laimonis Siliņš, lomas dalot, pats sev piešķīris lauvas tiesu. Viņu kā pirmo ieraugām uz skatuves ainā no lugas Leo. Leo ir sociologs - sabiedrības pētnieks, kas pats visnotāli paliek neitrāls un neiesaistījies. Šeit varētu saskatīt paralēli ar rakstnieku, kam arī viss jāizpēta un jānovēro, iekams var sākt to aprakstīt, tādēļ šī

fragmenta novietošana virknes sākumā šķiet visai trāpīga, un Siliņš kā rūdīts aktieris ar Leo tēlu uzdod visai izrādei lietprātīgu ievadtoni.

No lugas Labāki cilvēki redzējām epizodi ar mantrausīgo un plātīgo maizniekmeistaru Sočiņu, kas pat kā kara bēglis bumbu patvertnē uzlidojuma laikā nevar iztikt bez lielīšanās ar saviem tituliem un mantu. Sočiņa lomā veiksmīgi darbojās Mazā teātra veterānis Dainis Turaidis, kas ansablī piedalījies kopš tā dibināšanas pirms vairāk kā 20 gadiem.

Īsu, bet zīmīgu ainu no lugas Jolante Durbe labā sniegumā parādīja Tālvaris Turaidis, Brigita Siliņa un Laimonis Siliņš.

Cietuma skatā no Kazanovas mēteļa atkal parādījās režisors Siliņš kā Kazanova un Dainis Turaidis kā viņa kambarsulainis Lamberts, kopā ar pārējo ansamblī. Kazanovas mēteļi pieņemts uzskatīt par A. Eglīša labāko drāmatisko darbu un atjautīgāko komēdiju. Pat šajā fragmentā aktiešu raitā saspēle un sprēgājošās replikas tūliņ ļāva iejusties komēdijas gaisotnē un izsmidzināja skatītājus.

Anšlavs Eglītis, galvenokārt. pašmācības ceļā, apguvis un savos darbos iestrādājis apbrīnojami plašas zināšanas visdažādākās dzīves nozarēs. Taču mīlestības tematam rakstnieks allaž pieskaņas atturīgi un it kā garāmejojot. Lugā Ferdinands un Sibila gan tēlota Ferdinanda iemīlēšanās, taču viņa iemīlotā nav vis dzīvā meitene Sibila, bet skatloga lelle, kurai viņš savā iztēlē var piešķirt visideālākas īpašības. Epizodē no šīs lugas labi izcēlās ansambla jaunākie aktieři, Ieva Celle un Jānis Veidis, uz kuriem skatītāji liek lielas nākotnes cerības. Trešais jaunākās paaudzes pārstāvis Andrējs Gulbis labi parādīja sevi Roderika monologā no lugas Lūdzu ienāciet, ser.

Omartija kundzi Eglīša cienītāji pazīst gan no romāna, gan lugas ar šādu virsrakstu. Izrādei izvēlētais fragments tēloja Loču pāra mājas pirkšanas ainu, kurā taupīgo un sīksto krājēju Alīdu Loci pēkšņi pārņem nevaldāms lepniības gars, un viņa, vīra iebildumos neklausīdamās, izšķīras par paša dārgākā piedāvājuma pieņemšanu. Alīdas lomā savu komiķes talantu izcēla Brigita Siliņa, un viņai pretstatā pienācīgi pazemīgu vīreli atveidoja Dainis Turaidis. Vēsa un lietīšļa Omartija kundze bija Miriama Krūmiņa, veikls māklēris - Andrējs Gulbis.

Izrāde izskanēja ar ķēvieša monologu no lugas Kosma konfirmācija Laimoņa Siliņa izpildījumā. Izskanēja - rakstām ar nolūku, jo monologā Eglītis ietilpinājis garu garu virkni skaņu apzīmējošu vārdu, un Siliņš, kā rakstīja pirmās izrādes kritiķis, šeit meistariģi rāva vaļā visus reģistrus.

"Palisādes Maestro" pagājušā gada decembrī uzveda Losanģelosā un Sanfrancisko, bet šī gada aprīlī Cikāgā un Ņujorkas apkaimē. Kopumā šis eksperiments, dot daļēju ieskatu Anšlāva Eglīša drāmas pasaulē, ir jāuzskata par izdevušos. Protams, ka šāds kaleidoskopisks ieskats var būt tikai ļoti nosacīts. Grūtības kā skatītājiem tā it sevišķi pašiem aktiešiem rāda astoņkārtīgā pārslēgšanās uz atkal citas lugas fragmenta kontekstu un gaisotni. Taču Eglītim raksturīgais atturīgais, smalkais, dažkārt mazliet

ironiskais humors, viņa asā cilvēku novērošanas spēja, krāsainā un atjautīgā latviešu valoda palīdzēja katras epizodes noskaņu vērst tik eg-lītisku, ka ar citu autoru to nesamainīt. Un dažu labu skatītāju izrāde droši vien ierosināja ar atsvaidzinātu interesi pārlasīt abus An-šlāva Eglīša lugu sējumus "Lūdzu ienāciet, ser!" ko 1974. gadā izdeva Grāmatu Draugs, Ņujorkā.

BIRUTA SŪRMANE.

NOZĪMĪGA VĒSTURES MOMENTA ZĪMĒ.

Sešpadsmitais BALTIEŠU VAKARS Otavā notika trešdien, 11. maijā, Kanadas parlamenta kropluktuŗiem dekorētajā Konfederācijas zālē, un pulcināja kuplu skaitu Kanadas parlamentāriešu - deputātu un senatoru. Pieņemšanas stundā ieradās arī Kanadas ministru prezidents Braiens Mulronijs un sasveicinājās ar gandrīz visiem baltiešiem un viesiem. Visu vakaru baltiešu vidū pavadīja Jauno Demokrātu partijas vadītājs Eds Bradbents ar kundzi, vairāki valdības ministri, diplomātiskā korpusa pārstāvji un vairāki Kanadas Ārlietu ministrijas darbinieki, pārstāvot visas trīs galvenās politiskās partijas - konservatīvos (patreiz pie varas), liberāļus (oficiālā opozīcija) un jaunos demokrātus. Vakara norisi televīzijā iemūžināja CBC kameras, vēlāk pārraidot itin plašus ziņojumus Otavas rajonā.

Vakaru ievadīja īpaša pieņemšanas stunda, kurā igauņu, lietuvju un latviešu pārstāvjiem bija izdevība tikt ar Kanadas parlamentāriešiem, ar tiem iepazīties un izmainīt domas dažādos jautājumos. Kāds katram šis kontakts izdodas, bieži atkarīgs no paša dalībnieka un no tā, ar ko tam izdodas tikt. Pārrunas izdodas plašākas, ja kāds no parlamentāriešiem tuvāk iepazīts iepriekšējo gadu vakaros. Arī šogad vairumam izdevās nodrošināt vismaz vienu vai pat vairākus kontaktus. Citiem bija izdevība pievienoties grupiņām, kurās foto uzņēmumos uzņēma preses fotogrāfi. Šīs stundas laikā vakara dalībniekiem bija izdevība iepazīties ar Latvijas naudas un pastmarku klāstiem, kurus rīkotāju (Baltiešu Federācijai Kanadā) rīcībā bija nodevuši otavieši Censis Damberts un V. Šķidra. Turklāt igauņi visus šos gadus vakarā izplata ar parlamenta pasta zīmogu speciāli apzīmogotas aploksnes, uz kurām šoreiz daudzi iemantoja Mulronija parakstu un kas to krājējiem tagad būs sava veida retums.

Sarīkojumam bez baltiešu rīkotājiem, kurus dod Baltiešu Federācija Kanadā un Otavas baltiešu pārstāvji, ir īpaša parlamentāriešu komiteja, kas rūpējas par tā izdošanos. To patlaban vada divi priekšsēdētāji - senators Stanlijs Haidāss (Stanley Haidasz) un Maikels Vilsons (Michael Wilson), patreizējais Kanadas finanču ministrs. Viņi abi uzrunāja pulcējušos un liecināja par to, cik nozīmīgs šis gadskārtējais notikums esot "parlamenta kalnā", kā kanadieši apzīmē šo likumdošanas un zemes pārvaldes iestādījumu.

No baltiešu puses runāja prof. Romas Vastokas, lietuvietis (Sniedzam viņa runas nesaīsinātu tekstu angļu valodā šī numura Svešvalodu nodaļā. Red.). Viņa lietišķā runa un temas iztirzājums pārliecināja. Viņš prasīja padomju armijas izvākšanu no Austrumeiropas; atzina, ka nacionālisms padomju impērijā komunistiem sagādājis negaidītas problēmas, kurās tie vairs

nespējot risināt ar savām metodēm, kas novecojušas un vairs nestrādā. Viņš ieteica Kanadai uzņemties iniciatīvu komūnisma apkaršanā Rietumu lielvalstu ekonomiskajā konferencē, kas šo vasaru notiks Toronto. Viņš ļoti atzinīgi novērtēja Kestonas komitejas darbu. Pats bijis ar šīs komitejas delegāciju Maskavā un Viļņā, atzīdams, ka vēl būšot jāpārvar daudz šķēršļu - tomēr mēs atrodoties ļoti nozīmīgā vēstures momentā, kas esot izmantojams mūsu labad visiem spēkiem. Interesanti piezīmēt, ka sevišķi cītīgi klausītāji izrādījās Ārlietu ministrijas darbinieki, kas pierakstīja viņa teikto.

Parlamentāriešu vārdā runu teica Kanadas Aizsardzības ministrs Perins Bītijs (Perin Beatty). "Jūsu mērķi ir mūsu. Kanada nav atzinusi un nekad neatzīs Baltijas valstu inkorporāciju Padomju Savienībā," viņš liecināja. "Jūsu ietekme ir vairāk kā nozīmīga, un tā jums jāuztur!"

Baltiešu Federācijas goda diplomus saņēma divi parlamentārieši - A. Nicholsons (pati gan nebija klāt) un Andrējs Viters (Andrew Witer). Pēdējais par šādu pagodinājumu bija sevišķi iepriecināts, savā pateicības uzrunā īpaši uzsvērdams, ka brīvības neesot tirgojama, ka klusu ciešana esot tās lielākā ienaidniece, kādēļ katra pīnākums esot par to iestāties, kur un kad vien iespējams. Viņš bija vairāk kā pārliecināts, ka brīvība Baltijas valstīm atnāksot ātrāk, kā mēs to varot iedomāties.

Vakara priekšnesumu daļa saistīja visu klausītāju uzmanību, un to izpildīja redzami spēki. Lietuviešus pārstāvēja Nijole Korris, bet igauņus - baritons Avo Kitaskis, kurus abus pavadīja pianists Jonas Govedas. Abu dziedājumos bija gan pašu tautas dziesmas, gan pazīstamu komponistu darbi. Latviešus izcili pārstāvēja saksafonists Jānis Steprāns no Montrealas, atskaņodams H. Vilalobosa Fantāziju. Viņu pavadīja pianists Eižens Plavutskis (Eugene Plawutsky).

Rīkotāju vārdā visiem pateicās Igaunijas goda konsula vietas izpildītājs Ilmārs Heinsoo, kamēr priekšnesumu daļu vadīja Baltijas Federācijas Kanadā priekšsēde - lietuviete Kuras.

Pirms runām bija maltīte, kas gan savā kvalitātē netuvinājās iepriekšējiem gadiem. Inflācija un līdzekļu taupīšana to, laikam, bija spēlējusi savu lomu. Visi sašaurina savus izdevumus - arī baltieši un parlamentārieši! Pie galdiem baltieši bija sēdināti ar tādu aprēķinu, lai tiem būtu iespēja izmainīt domas ar dažādiem Kanadas likumdevējiem. Šoreiz pat diplomātiskā korpusa dalībnieki bija izdalīti pa galdiem, kas nebūt nebija slikta ideja.

Se varam piezīmēt, ka spēcīgās parlamenta Finanču komitejas vadītājs Dons Blenkarns (Don Blenkarn) nebūt nebija jāpārliecina par komunistu varas darbiem un metodēm - tās viņam labi pazīstamas. Viņš parlamentā ļāvis ievēlēties tieši tādēļ, lai cīnītos par komūnisma sakāvi visās frontēs. Viņš drīzāk varēja pat pārliecināt vienu otru baltieti par šādas neatlaidīgas cīņas nepieciešamību. Viņš ir pārliecināts, ka komūnismam drīz būšot gals, jo, lūk, konservatīvās valdības pasaulē tā spiežot komunistu valdības un turpināšot spiest, ka tām nebūšot citas izejas

kā cīņu uzdot. Un visu to panākot ar jaunu pasaules iekārtu, kurā dominēšot brīvā saimniecība! Kulturalie priekšnesumi gan viņu neinteresēja. Turpretim Turcijas sūtnim daudz tuvāka izrādījās turku imigrantu lieta (Kanada nosēd daudz turku izraidīja un aizsūtīja uz Turciju.), ko viņš mēģināja sīkāk izskaidrot sava galda dalībniekiem. Un tā nu, nav šaubu, katram baltietim bija jāvadās no apstākļiem.

Kāds Otavas Žurnālists bija ieskatos, ka baltieši izdodot lielu naudu par neko, jo šādā saietā taču neko nevarot panākt. Skriet, ka šāds spriedums ir mazliet pārsteidzīgs, jo kontakti taču ir vairāk kā nozīmīgi, un tādu baltiešiem šajā vakarā netrūka.

No latviešiem saietā bija klāt PBLA valdes priekšsēdis Dr. Linards Lukss, jaunais LNAK valdes priekšsēdis Dr. Guntis Silipšs, Vašingtonas sūtniecības darbinieks Jānis Lūsis ar kundzi, agrākais Latvijas goda konsuls Kanadā Dr. E. Upenieks, daudzi LNAK, Baltiešu Federācijas Kanadā, DV un citu organizāciju pārstāvji gan no Toronto un tās apkāmes, gan no Montrealas un Otavas.

Labi iekopta tradīcija dzīvo. Tā paceļ baltiešusredzamības lokā Kanadas parlamentāriešu saimē. Tas ir panākums, kas liecina, ka mūsu darbs un centieni ir vismaz ievēroti. Par to varam būt gandarīti un ar nepacietību gaidīt nākamā Baltiešu vakaru Otavā. Jācer, ka tam atradīsim vienu otru jaunu pieeju. It sevišķi laukā, kā panākt, lai saietā piedalītos vēl vairāk Kanadas politikas veidotāju un lēmēju, pajautājot parlamentāriešu komitejas vadītājiem, kas viņus velk uz šādu saietu.

M. ŠTAUVERS.

\$ 13.000 -

STIPENDIJĀS LATVISKAI IZGLĪTĪBAI.

Kanadas Latviešu Centra Toronto valde piešķirusi stipendijas 1988./9. mācību gadam sekojoši. Minsteres latviešu ģimnazijas audzēkņiem: pa \$ 2.000 Paulim Čālītīm un Zintai Gulēnai, Toronto; pa \$ 1.500 Laimai Mazutei, Otavā, un Saulītei Neimanei, Hamiltonā; un \$ 1.000 Larim Griķim, Vankuverā, un Viktoram Ozolam, Hamiltonā. Rietummičigenas Universitātes Latviešu valodas otrā kursa students Māris Staško saņems \$ 2.000. Stokholmas Universitātes Latviešu valodas kursā studēs Māra Gulēna. Viņai piešķir korporācijas Varavīksne stipendiju (\$ 1.000) un \$ 1.000 no Centra Stipendiju Fonda. Tā nākošajam mācību gadam 8 stipendiāti saņems kopsummā \$ 13.000, bet trijos gados, kopš stipendiju fonds pastāv, 18 stipendijās būs izmaksāti \$ 23.500.

Visvairāk iepriecina tas, ka šajos trīs gados stipendiju kandidātu skaits ir pakāpeniski audzis. Centra stipendijas izmaksā no uzkrātā pamatkapitāla procentiem, tos papildinot ar īpašiem ziedojumiem no organizācijām vai personām. Stipendiju pamatkapitāls patlaban ir \$ 105.000. Stipendiju komiteja uzskata, ka pamatkapitāls ir jāpapildina, vismaz inflācijas apmēros, lai stipendiju vērtība ar gadiem nesamazinātos. Lielāka summa pamatkapitālā vajadzīga arī, lai sekotu piteaugošam stipendiātu skaitam, jo jāatbalsta visi spējīgie jaunieši, kas grib palikt latvieši.

K. LAPINŠ.

JAUNA KULTŪRAS IECERE.

30. aprīlī, Sirakūzās, ASV, gadsikārtējā sēdē pulcējās Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku

padome, piedaloties visiem tās locekļiem un vairākiem padomdevējiem. To vadīja padomes priekšsēdis M. Štauers.

Sēdē, kas ilga visu dienu, vispirms pārrunāja aizvadīto II Mūzikas nometni Mt. Orfordā un 6. Latviešu jaunatnes dziesmu svētkus Šerbrukā. Kopējais atzinums bija, ka abi pasākumi izdevušies, neskatoties uz to, ka abiem bijis iztrūkums. Mūzikas nometnei iztrūkums radies tādēļ, ka īsi pirms tās sākšanās ievērojami paaugstinātas dalībnieku uzturēšanās maksas, kamēr svētkos prāvu piemaksu prasījušas mūzikālā teātra Tango Lugano pirmizrēdes (ap \$ 8.000). Ar pateicību atzīmēja latviešu organizāciju atsaucību iztrūkuma daļējā segšanā. Tomēr kasē vēl arvien \$ 9.000 iztrūkums, kas daļēji segts ar padomes izdoto latvisko servješu ienākumiem. Tomēr līdzekļi padomei arvien vēl vajadzīgi, lai tā varētu sekmīgi turpināt pasākto jaunatnes pašdarbības programmu. Tādēļ paredzēja griezties pie plašākās sabiedrības ar aicinājumu pēc atbalsta, iemaksājot atvērējumus īpašā labvēļu fondā.

Lai plašāko sabiedrību iepazīstinātu ar jaunatnes panākumiem mūzikas laukā, paveikti priekšdarbi jaunam kulturalam pasākumam - latviešu jaunatnes orķestra koncertturnejai Toronto un Ņujorkā, ja iespējams, pievienojot Čikāgu vai Bostonu. Tā notiks 1989. gadā, laikā no 17. - 20. augustam, orķestranītiem sagatavojot programmu nedēļu iepriekš Toronto.

Orķestri diriģēs Edgars Kariks no Austrālijas un līdz ar to kā viesis uzstāsies pianists Artūrs Ozoliņš. Koncertam Toronto, kas notiks 1989. gada 17. augustā, jau sarunāta Toronto Universitātes Makmilana koncertzāle. Atskaņos divus mūsu vecmeistaru un divus jauno komponistu darbus. Projekts pieņemts Latviešu Fondam, lūdzot tam \$ 15.000 atbalstu. Jaunie mūziķi par šo ieceri sajūsmīnāti. Orķestrim jau šobrīd pieteikušies vairāk kā 30 interesenti. Citiem jāsazinājas ar padomes Mūzikas daļas vadītāju Daci Štauveri - Aperāni, 11 Cat Rocks Dr., RFD 2, Bedford, NY 10506, U. S. A., tel. 914-234-3339.

Pārrunājot nākamās mūzikas nometnes jaūtājumus, apstiprināja trešās laiku. Tā notiks 1990. gadā, laikā no 17. - 29. jūnijam, Orfordas mūzikas centrā, Kvebekā (Turpat, kur iepriekšējās divas). Iecerēto nometni 1989. gadā Eiropā nav izdevies noorganizēt, bet pastāv iespēja, ka tāda varētu notikt 1991. gadā, Anglijā. III Mūzikas nometnē piedalīšanās priekšroka ir jaunajiem mūziķiem, bet iespēju robežās tajā pieņems arī pārējo paaudžu interesentus. Lekcijas varēs apmeklēt arī citi, kam gan pašiem būs jāērūpējās par apmešanās vietām tuvējos motelos, jo nometne var uzņemt tikai ierobežotu nometnotāju skaitu (ap 100). Nav šaubu, ka dalības maksa šoreiz būs augstāka, apmēram, \$ 500 no dalībnieka, kādēļ eventueliem dalībniekiem jau tagad jāsāk domāt par attiecīgo līdzekļu sagādi.

III Mūzikas nometnei, laikā no 30. jūnija līdz 3. jūlijam, pieslēgsies jau agrāk izziņotie 7. latviešu jaunatnes dziesmu svētki, atkal Šerbrukā. Tā kā padome svētkiem neparedz atlikumu un rīko tos ar iespējami viszemākām ieejas cenām, saimnieciski Šerbruka ir vienīgā reālā iespēja šim salidojuma.

Pārrunāja sadarbības iespējas ar Latviešu Dziesmu Svētku Biedrību Kanadā. Atzina, ka

darbība saskaņojama un ka meklējami ceļi, kā zināmas lietas turpmāk apvienot vai saskaņot, lai novērstu nevajadzīgus konfliktus. Lēma biedrībai piedāvāt nākamajos tās dziesmu svētkos kamerkoja un jaunatnes orķestra koncertus un ieteica izrādīt mūzikālo teātri Tango Lugano. Padomes vēlme, lai piedāvātos koncertus pakārtotu piemērotās telpās un laika sprīžos. Sarunas vest uzticēja M. Štauveram, ko atkal izraudzīja par padomes priekšsēdi.

Padomes patreizējais sastāvs ir šāds: priekšsēdis - Mārtiņš Štauers, garīgās daļas vadītājs - māc. Gunārs Hūns, Mūzikas daļas vadītāja - Dace Štauvere - Aperāne, Tautas deju daļas vadītājs - Dr. Vincents Dindzāns, Sarīkojumu daļas vadītāja - Ilga Štauvere, kasiere - Anita Poriete - Bedard, sekretārs - Roberts Klaiše. Padomdevēji - Jānis Mateus, Katrīne Kraule un Zinta Mateus. Padome ir inkorporēta Kvebekas provincē kā bezpeļņas kultūrala organizācija. Tās adrese: 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfé, Qué., Canada H9X 2R2, tel. 514-4579832 Uz to adresējami arī visi atvēlējumi Labvēļu fondem Mūzikas nometnei. Čeki rakstāmi uz Latvian Youth Song and Dance Festival vārda.

M. ŠTAUVERS.

DARBU PĀRŅEM JAUNĀ MAINĀ.

LNAK 14. padomes pēdējā sesija, kas notika 7. un 8. maijā, Latviešu Namsā, Toronto, iezīmējās ar ievērojamām pārmaiņām jaunievēlētās valdes sastāvā un ar vairāku ieteikumu pieņemšanu, kas uzliek valdei nopietnāk skatīties nākotnē. Par LNAK valdes priekšsēdi, līdzšinējam T. Kronbergam vairs nekandidējot, ievēlēja Dr. Gunti SILIŅU, valdē - līdzšinējos: Kornēliju Zariņu, Bruno Logīnu, Aleksandru Budrēvicu, Zigurdu Akotu, Gunāru Sūbiņu un Rūdolfu Pētersonu, bet no jauna Modri Lorbergu, Elmu Miniāti, Albertu Upeslāci un Valdi Tikiņu. Revīzijas komisijā visus līdzšinējos - V. Miklaševicu, O. Ieviņu un A. Šternu. Par LNAK padomes vēlēšanu komitejas priekšsēdi - Uldi Zommeru. No padomes prezidija vicepriekšsēža amata atteicies otavietis J. Mieriņš. Viņa vietu atstāja vakantu.

Sesijas pirmo dienu, galvenokārt, aizņēma apsveikumi, ziņojumi, to pieņemšana un dažādās vēlēšanas. Otrā dienā iztīrāja LNAK turpmākās darbības jautājumus.

Apsveicēju kuplo skaitu ievadīja arhibīskāps Arn. Lūsis, atzīmējot, ka viens no viņa agrākiem pareģojumiem, ka Latvijā drīz sāksot liesmot sirdis, esot piepildījies, jo, lūk, latvieši saceloties pret saviem apspiedējiem. Viņš patreizējo laiku apzīmēja par tādu, kurā ļoti nepieciešamas skaidras ceļa zīmes, jaunas idejas un darbinieki.

PBLA valdes priekšsēdis Dr. L. Lukss minēja, ka rietumi patlaban gaviļojot par dažādām iespējām, kamēr vilks avju drēbēs kļūstot arvien uzbāzīgāks.

DV KV priekšsēža G. Briķmaņa vietā, kas bija saslīmī, sveicināja A. Šterns. "DV ir lepni uz LNAK," viņš teica.

J. Mežaks sveicināja Latviešu Studiju Centra Kalamazū vārdā un pateicās LNAK un Kanadas latviešiem par sniegto atbalstu un lūdza to darīt arī nākotnē.

Pārējo sveicinātāju saimē bija Br. Logins, Kanadas Latviešu Katoļu Apvienība, M. Štauers,

Montrealas Latviešu Biedrība un Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Padome, L. Ozols, Toronto Latviešu Biedrība, Elmārs Šķobe, prezidenta K. Ulmaņa fonds, V. Upeslācis, Kanadas Latviešu Kultūras Centrs Toronto, R. Bērziņš, Toronto Latviešu Pensionāru Apvienība, E. Nāgelis, Toronto Latviešu Nams un E. Rožgruntnieks, Latviešu Virsnieku Apvienība.

Sesiju ievadīja māc. F. Kristberga lūgšana. Otrās dienas sākumā lūgšanu teica A. Budrēvics.

Padomes locekļus un viesus ar Toronto Latviešu Biedrības pamatskolas absolventu klasi iepazīstināja padomes prezidija priekšsēdis Imants Alksnis. Savā uzrunā viņš atzina, ka LNAK esot nozīmīga centrāla latviešu organizācija. Sekoja tautas lūgšana Dievs, svētī Latviju.

Par balsu skaitītājiem ievēlēja A. Smānu, St. Vasarāju, V. Viču, A. Šternu un J. Niedru. Tiem sesijas laikā bija daudz darba, jo balsojumu netrūka un balsu saskaitīšanu dažkārt traucēja padomes locekļu kustība. Tie turpmāk vēlējās mandātu kartiņas.

Rezolūciju komitejas locekļu pienākumus uzticēja Jānim Mežakam, Jāzepam Grodnim un J. Bāram. Tai šoreiz nebija jānodarbojas ar tik daudz iesniegumu kā citus gadus.

Nu jau vairākus gadus padomes locekļi var iepazīties ar dažādajiem ziņojumiem pirms sesijas. Tie ir iespiesti īpašā pārskatu grāmatīņā, ko sastāda Imants Alksnis un ko tiem piesūta pa pastu vairākas nedēļas pirms sesijas. I. Alksnis par šo svētīgo darbu saņēma padomes pateicību.

Rezultātā pie ziņojumiem bija maz papildinājumu, jautājumu un debašu. Papildinājumu sākumā T. Kronbergs lūdza slēgtu sesijas daļu, kurā viņš vēlējās iztīrīt kādu no agrākām padomes rezolūcijām. Viņa ziņojumu uzklaušāja, bet plašāku iztīrījumu noraidīja ar 46 balsīm. Tas ievērojami paātrināja sesijas gaitu un varbūt novērsa vienu otru asumu, kādi draudēja, ja pārrunas būtu turpinājušās.

Plašākais papildinājums bija Izglītības nozarei. Te uzzinājām, ka darbību pārtraukusi Sv. Katrīnu skola. Pārorganizēta skolu valde, kurā tagad pārstāvētas visas latviešu skolas Kanadā, tajā piedaloties to pārzīņiem. Patīkami bija dzirdēt, ka nozare izpildījusi visas tai uzticētās iepriekšējās padomes sesijas rezolūcijas un ieteikumus. Līdzīgu blakus ziņojumu deva arī Kultūras nozares vadītāja Inta Purva.

Biedrība V. Vāgnera vietā ziņoja J. Mežaks. Patlaban pārkārtojot LNAK kartoteku un LNAK piedaloties ALA ierosinātā sabiedrības aptaujā.

Revīzijas komisija visus dokumentus bija atradusi kārtībā. Tā ieteica padomāt par zvērīnāta revidenta piesaistīšanu. Tā bija pulcējusies 5 sēdēs, tā ziņoja V. Miklaševics.

Pārskatu iztīrījumā prof. A. Dreimanis vēlējās zināt, kāpēc vēl nav izveidota nozare jaukto laulību jautājumu kārtošanai, kā to vairākkārt valdei uzdevusi padome savās iepriekšējās sesijās. T. Kronbergs atbildēja, ka neesot izdevies šādai nozarei atrast vadītāju. Vēl bija jautājumi par Baltiešu vakaru Otavā, par to, kas notiek ar mirušo mūža biedru iemaksām un kā dabūt zīmes nodokļu pazemināšanai par LNAK ziedotiem lī-

dzekļiem. Tie visi saņēma lietīškas atbildes un vaicātājus apmierināja.

Dažādo balsojumu balsu skaitīšanas laikā (priekšnieka un valdes locekļu) savu ziņojumu padomei deva PBLA valdes priekšsēdis Dr. L. Lukss. Viņš ziņoja, ka Vašingtonas birojā darbojas 2 pilna laika darbinieki un daļēji O. Kalniņš. Informācijas biroju Vācijā vadot V. Freimane un puslaiku tajā kalpojot A. Balodis. Arvien vairāk PBLA darbā izmantojot datorus un faksa telefonu.

Aprīlī Eiropas parlamentā pa blakus durvīm gribējusi iekļūt padomju delegācija, bet neesot savu panākusi. Sabiedrisko zinātņu institūts Minsterē darbojoties sekmīgi. Dalībnieku līmenis tajā esot dažāds, bet tie visi darbojoties čakli un ar pārliecību. Lai šādā situācijā panāktu iespējami labākos rezultātus esot izstrādāta īpaša kontraktu sistēma, kas darbojoties sekmīgi.

Valdes priekšsēža amatam bija divi kandidāti, kas saņēma sekojošas balsis:

Dr. Guntis Silipš - 35 balsis,

Dr. Gunārs Šūbiņš - 24 balsis,

viens balsotājs bija atturējies.

Pēc rezultāta paziņošanas prezidija priekšsēdis I. Alksnis pateicās līdzšinējam valdes priekšsēdim Tālvāldim Kronbergam par paveikto darbu un pasniegza viņam Nameja gredzenu zeltā. Savā atbildes uzrunā T. Kronbergs minēja, ka esot darījis visu par tautas brīvību un valsts brīvību un lai reizē saglabātu latvju tautas kultūru. "Esmu darījis daudz kļūdu, par kurām atvainojos. Stāja man ir bijusi nelokama, par to neatvainojos." Noslēgumā pieminēja, ka cerot, ka esot pielicis mazu daļu pie mūsu tautas un valsts brīvības atgūšanas.

Dr. Guntis Silipš savā amata uzņemšanās uzrunā solījās īstenot viņam uzliktos pienākumus un atbalstīt brīvības cīnītājus. Viņš vēlējas, lai jaunajā valdē tiktu ievēlētas personas, kas pārstāvētu dažādas aprindas un arī pārējos latviešu centrus Kanadā. Viņa šeit teikto liela daļa padomes locekļu īsti neizprata. Tomēr viņam izdevās daļēji panākt gaidīto. Vēlēšanu rezultātā valdē no jauna ienāca 4 locekļi, bet gan tikai 2 no ārpus Toronto.

Nobalsojuma rezultāti bija sekojoši:

K. Zariņa - 40 balsis

Br. Logins - 38 balsis

A. Budrēvics - 38 balsis

Z. Akots - 38 balsis

R. Pētersons - 36 balsis

G. Šūbiņš - 36 balsis

E. Miniāte - 33 balsis

M. Lorbergs - 33 balsis

A. Upešlācis - 29 balsis

V. Tikiņš - 29 balsis

Kandidātos:

A. Bērziņš - 27 balsis

E. Nāgelis - 25 balsis

M. Štauers - 19 balsis

J. Grodnis - 15 balsis

Balsošanā bija piedalījušies 60 padomes locekļi.

Revīzijas komisijā ievēlēja visus līdzšinējos locekļus - V. Miklaševicu, O. Ieviņu un A. Šternu. Ar aklamāciju. Par LNAK nākamās padomes vēlēšanu komisijas priekšsēdi vienīgo kandidātu - Uldi Zommeru. Pēdējam būs grūts uzdevums

MLB Ziņotājs, 1988. gada jūnijs 11.

IEŅĒMUMI	BUDŽETS	1987	1986
Dalības nauda	9000	9.643.00	8.083.64
Ziedojumi LNAK darbam	18000	26.331.00	18.628.25
Zied.tiesību aizstāvēšanai	7000	12.969.75	-
% Mūža dalība maks.	5900	4.802.77	5.905.67
% no noguldījumiem.	3000	1.783.00	2.670.28
Pārejošās summ.aktīvs	-	1.064.25	-
KOPĀ	42900	56.593.77	35.287.84
FONDI			
Autoru honorārs	100	374.40	75.00
PBLA Kultūras	4000	3.970.00	3.997.00
Jaunu grāmatu izd.	1000	-	-
Kultūras dar. & izglīt.	2000	-	-
LNAK Kult.noz.summas	1000	-	343.85
Skolas	500	-	282.07
Palīdz.noz.summas	1000	355.49	289.56
Dr.Ē.Pārups piem.fonds	200	71.73	100.66
R.Kronberga piem.fonds	400	280.57	393.96
LNAK Garezera	100	4.49	7.60
Jaunatnes atbalstam	1500	-	-
Latv.brīv.politisk.darbam	-	529.00	110.00
Vīnes konferencei	-	95.00	270.00
Latv.brīv.atjaun.darbam	2000	-	-
L & V.Bernāna mantojums	-	9.600.00	-
Latv.Brīvības fonds	-	5.097.00	5.948.00
LNAK biroja vad.alga	10000	-	-
Izgl. & Kult.Foundation	28000	-	-
Fondi kopā	51800	20.377.68	11.817.70
VISI IEŅĒMUMI KOPĀ	94700	76.971.45	47.105.54

IZDEVUMI	BUDŽETS	1987	1986
Bibliotēkas grāmatu iegādei	750	600.33	451.63
Mākslas objektu iegādei	800	-	-
Skolām & jaunatnei	2000	940.00	1.300.00
Sportam	800	-	-
PBLA dalības maksa	1700	1.332.50	1.607.13
PBLA skolu pārvaldei	200	266.50	-
Baltu tautu Federācijai	250	1.077.00	250.00
PBLA Kult.noz.kapit.	-	-	1.206.44
Balt.vakarām un citiem līdzīgiem sarīkojumiem	3500	4.260.55	302.55
Izd.tiesību aizstāvēšanai	7000	6.200.00	-
Kulturālām vajadzībām	1900	1.329.60	750.16
Biroja izdevumi	10000	8.497.36	6.489.23
Ceļam un braukšanas izd.	3500	1.886.27	1.887.47
Īrēm	2600	1.922.00	1.736.00
Atlīdzība un atalgojumi	4900	14.157.41	4.312.00
Neparedzēti izdevumi	3000	1.526.31	2.409.67
Captive Nations	-	848.00	500.00
Melnās Lentas diena	-	-	850.00
Can.Ethnic Council	-	-	470.00
Latvijas Brīvības Fonds	-	5.020.00	-
Latvijas brīvības atj.darbam	-	11.234.08	2.482.90
KOPĀ	42900	61.097.91	27.005.18

FONDI	BUDŽETS	1987	1986
PBLA Kultūras	4000	3.822.31	3.947.00
Latv.brīvības atjaun.darbam	2000	-	327.61
Skolas	500	940.00	250.00
Autoru honorāri	100	-	-
Jaunu grāmatu iegādei	1000	-	-
Kultūras darbam & izglītībai	2000	-	-
LNAK Kult.noz.summas	1000	1.101.42	519.04
Palīdzības noz.summas	1000	1.039.17	-
Jaunatnes atbalstam	1500	-	-
Izglīt. & Kultūrai	28000	-	-
Dr.A.Pārups piemīgas	200	-	-
R.Kronberga piemīgas	400	-	-
LNAK Garezera	100	-	-
LNAK Biroja vad.atalgojums	10000	-	348.45
Fondi kopā	51800	6.902.90	5.392.10
VISI IZDEVUMI KOPĀ	94700	68.000.81	32.397.28

BILANCE UZ 1988. GADA 1. JANVĀRI

	Aktīvs	Passīvs
Kase	54.31	
Latviešu Kreditsabiedrība	37.606.10	
MŪZa dalība lomaksas	4.563.41	
Izgl.māža dalībnieki	10.000.00	
Senkāviņas fonds	10.000.00	
Palīdz.nozāres summas	2.391.20	
LNAK Garozera fonds	109.45	64.670.16
Prov.of DaV.Savings	10.790.62	
MŪZa dalība lomaksas	56.590.08	
Dr.E.Pārups pian.fonds	1.370.72	
R.Kronberga pian.fonds	5.067.07	73.818.49
Izgl.ā Kult.Foundat.	16.469.49	
Spec.proj.noguld.# 1	12.787.91	
Spec.proj.noguld.# 2	233.50	
Spec.proj.noguld.# 3	316.10	29.807.00
Neudas līdzekļi kopā	168.349.96	
Akcijas un pajas	886.12	
Avansā	2.499.22	
Bibliotēkas invent.	1.954.63	
Inventāra	6.731.12	
Mākslas priekšmeti	10.966.70	
Latviešu fonds	1.000.00	
Latv.Kultūras Centrs	3.000.00	
Pārējās summas aktīvā	3.964.78	
Saltieku veikars ūtāvs	4.266.55	35.269.12
MŪZa dal.lomaksas	70.996.00	
Rozervē mākslas pr.legādei	600.00	
Ziedojumi sportam	128.40	
Mākslas pr. rezerve	7.028.19	
Pārējās summas-passīvā	747.24	
Ziedojumi Vīnes konf.	365.00	
Latv.Brīvības fonds	25.00	
Valdes rez.līdzekļi	1.057.54	
Rozervēts mākslas priekm.	100.00	
Iesību aizst.līdzekļi	5.769.75	
L.ān V.Bornānu mantojums FONDI	9.600.00	96.417.12
Autoru honorāru	2.128.27	
R.Senkāviņas fonds	10.000.00	
Kult.ā Izgl.darbam	8.478.66	
Skolu fonds	2.915.74	
Jaunu grāmatu legādei	4.730.20	
PBLA Kultūras fonds	765.09	
Kultūras nozare	363.28	
Pal.nozāres summas	2.391.20	
LNAK Garozera	109.45	
Dr.E.Pārups piemīgas f.	1.370.72	
R.Kronberga piemīgas f.	5.067.07	
PBLA Zin.inst.Ministerē	76.58	
Latv.brīv.atj.darbam.	100.00	38.496.26
SPECIĀLI FONDI		
Izgl.ā Kultūras	16.469.49	
Spec.pr.(demografija)	12.787.91	
Spec.pr.(LNAK kursi)	233.50	
Spec.pr.(Ģimn. iekārta)	316.10	29.807.00
Pārskaitījuma izliedzījumu konti	28.424.12	
	5.650.00	
	5.124.58	38.898.70
	203.619.08	203.619.08

- panākt, lai nākamajās vēlēšanās būtu pietiekami spējīgu kandidātu un lai vēlēšanās piedalītos iespējami plašākā Kanadas latviešu daļa. Patreizējie politiskie apstākļi, kā uz to norādīja arī Dr. L. Lukss, prasa darbīgu un aktīvu LNAK padomi, valdi, nozaru vadītājus u. t. t.

Dr. Luksa ziņojums izraisīja aktīvas pārrunas, kurās piedalījās O. Ievišs, A. Upmale, R. Pētersons, V. Tikiņš, E. Miniāte, E. Skobe, M. Lorbergs, A. Dreimanis, G. Silpiņš, V. Upešlācis, M. Štauers, I. Alksnis un citi. Mantotāji bija visi. Šķiet, ka LNAK padomei un tās locekļiem PBLA darbs ir nozīmīgs un tie to atbalsta. Tie ir gandarīti, ka PBLA šobrīd vada Kanadas latviešu pārstāvis.

Jau 7. maija pēcpusdienā bija iespēja uzsākt turpmākās darbības iztīrīšanu. Sāka ar kultūras dienu rīkošanu. Kultūras nozare vēlējas Kultūras dienu laiku pārlīkt uz pavasara pusi, nevis tās rīkot Draudzīgā aicinājuma laikā, kā to paredzēja iepriekšējās sesijas rezolūcija, ko atcēla ar 36 balsīm. Turpmākos termiņus atstāja Kultūras pado-

mes ziņā Bija arī ieteikums raudzīties, lai šo dienu rīkotāji ievērotu arī citu latviešu centru vajadzības.

Pārrunas par turpmāko darbību 8. maijā bija plašas, vispusīgas, dažkārt itin dedzīgas un par ļoti dažādiem ieteikumiem. Vairākus ierosinājumus iesniedza M. Štauers. To iztīrījums paņēma itin daudz laika.

Nevarēja izbēgt arī no, t. s., sakaru jautājuma. To netieši ierosināja Dr. L. Luksa paziņojums, ka tieši šajās dienās saņemts jauna vēstule ar dažādiem ieteikumiem no kādas Helsinku grupas, kas darbojās Tukumā. Tā adresēta visām latviešu apvienībām, kas darbojās brīvā pasaulē. Kā jau tādās reizēs, ieskati dikti dalījās. Pārrunas še bija tik plašas, ka tajās piedalījās gandrīz puse no sesijā palikušajiem 46 padomes locekļiem. Tas savkārt liecināja, ka atrodamies it kā lielā pārbaudījumā, kurā būtu jāpatur vēss prāts un jāmeklē izeja, veidojot noteiktu stratēģiju un jaunas darba metodes.

Vēstules teksts: "Imanta Ziedopa vadītais Kultūras fonds ir grieziņš pie latviešu emigrācijas rietumos ar lūgumu ziedot līdzekļus Latvijas architektūras un vēstures objektu restaurācijai un konservācijai (Rīgas pils, Kokneses pilsdrupas u. c.). Daudzi latviešu architektūras, vēstures un kultūras objekti ir nožēlojamā, kritiskā stāvoklī un prasa tūlītēju rīcību to glābšanai ne tūlītējas sabrukšanas un saglabāšanai nākamajam audzēm.

Kultūras fonda lūgums ir radījis zināmu šķelšanos latviešu sabiedrībā. Daudzi uzskata, ka saziēdotie līdzekļi var tikt izmantoti pavisam citiem nolūkiem un ka par bezatbildību, nolaidību un klaji noziedzīgu rīcību atbildība jānes tiem, kuri to pieļāva, t.i., Latvijas administrācijai.

Latvijas cilvēku tiesību aizstāvēšanas grupa HELSINKI 86 principā piekrīt tādai nostājai, bet ņemot vērā pasākuma neatliekamo raksturu (daudzi kultūras un vēstures objekti var aiziet bojā) grupa HELSINKI 86 lūdz latviešu sabiedrību rietumos ziedot līdzekļus Latvijas Kultūras fondam, izvirzot sekojošus noteikumus:

1. Latvijas Kultūras fonda locekļiem PSRS un Latvijas PSR Augstāko padomju deputātiem jau nākamajā PSRS un Latvijas PSR Augstākās Padomes sesijā jāpieprasa krasi palielināt asignējumus jaunu kultūras objektu celtniecībai un esošo saglabāšanai.

2. Jādod iespēja Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības izraudzītai komitejai kontrolēt emigrantu saziēdoto līdzekļu izlietošanu Latvijā.

3. Kultūras fondam jāatzīst, ka latviešu emigrācija ir pilntiesīga un neatņemam latviešu tautas sastāvdaļa, tās kultūras sasniegumiem jābūt brīvi pieejamiem Latvijā. Kultūras sakariem starp latviešu emigrāciju rietumos un Latviju jābūt bez ierobežojumiem, tiešiem un abpusējiem.

4. Kultūras fondam publiski jānorobežojas no oficiāliem, nepamatotiem apgalvojumiem, ka latviešu emigrācija tiek finansēta no ASV Centrālās Izlūkošanas

pārvaldes un citu valstu izlūkdienestu budžetiem.

Atbalstot šīs prasības, Latvijas Kultūras fonds parādītu savu ieinteresību risināt savas tautas kultūras problēmas vienoti ar visas pasaules latviešiem."

Vēstījums pieņemts: Latvijas Cilvēka tiesību aizstāvēšanas grupas Helsinkī 86 kopsapulcē, 1988. gada 30. aprīlī, Latvijā, Tukumā rajona, Klapaknciemā, Diānās.

Ierosinājumi, rezolūcijas un ieteikumi:

1. Ierosinu ievēlēt T. Kronbergu par LNAK goda biedru. A. Dreimanis.

Padome ievēlēja T. Kronbergu par LNAK goda biedru.

2. Kultūras dienas plānojot Toronto, ievērot arī pārējo Kanadas latviešu centru vajadzības un veidot tās tā, lai daļu no programmas varētu izpildīt saziņā ar iespējamie šo sarīkojumu rīkotājiem arī citur Kanadā.

M. Štauers.

Ieteikumu Kultūras padomei pieņēma ar 46 balsīm.

3. LNAK atceļ savu iepriekšējo rezolūciju par Kultūras dienu savienošānu ar Draudzīgo aicinājumu un atstāj Kultūras dienu sarīkošanas laiku un vietu Kultūras padomes izšķiršanai.

I. Alksnis.

Rezolūciju pieņēma ar 36 par balsīm.

4. Ņemot vērā, ka LNAK darbojas ar samērā lielām naudas summām, kuŗas vēl varētu kļūt lielākas, LNAK padome vēlas, lai turpmāk valde pieaicinātu papildus ievēlētai revīzijas komisijai vēl vienu grāmatvedi, kas darbotos, ja tas būtu nepieciešams, par atlīdzību, bet bez balstiesībām.

A. Budrēvics.

Rezolūciju pieņēma ar 46 par balsīm.

5. Senioru kopu darbība.

i. Augošā Kanadas senioru skaita dēļ valdības visos līmeņos piegriezīs tiem arvien lielāku vērību. Tas attiecas arī uz etniskiem senioriem, kas jau tagad ir, apmēram, 1/3 no vairāk kā 2 1/2 miljoniem senioru Kanadā.

ii. Jaunā federālās valdības "Senor Independence Program" atklāj paplašinātas senioru aprūpes/pabalsta iespējas.

iii. Tā kā latviešu sabiedrība Kanadā pēc statistikas datiem noveco straujāk kā citas etniskās grupas, valdību dotās iespējas mērķtiecīgi jāizmanto arī latviešu sabiedrībai.

iv. Ir vajadzīgas tikai 10 personas, lai izveidotu īpašas grupas iecerētu projektu veikšanai. Kur nav latviešu pensionāru biedrību vai klubu, īpašas senioru grupas veidojamas pie jau pastāvošām latviešu organizācijām. Mazākās vietās, kur organizāciju nav, šādas senioru grupas varētu būt pilnīgi patstāvīgas.

v. Latviešu senioru grupas, it īpaši ja tās iesaistās vietējās senioru kopu organizācijās, var nevien veicināt savu biedru iekšējās aktivitātes, bet var labi kalpot latviešu esamības atgādināšanai un nostiprināšanai vispārējā kanadiešu sabiedrībā.

S. Andersons.

Ieteikumu valdei pieņēma ar 46 par balsīm.

6. Tā kā LNAK padomes pagājušā gada sesijas rezolūcija par Latvijas kolonizāciju PBLA Mins-teres sēdē nav likta darba kārtībā, tad LNAK padomes 1988. g. 8. maija sēde nolemj lūgt LNAK valdi virzīt uz PBLA nākošo sēdi prasību likt darba kārtībā Latvijas kolonizācijas jautājumu.

V. Upešlācis.

Rezolūciju pieņēma ar 46 par balsīm.

7. LNAK padome nolemj lūgt visu latviešu organizāciju, draudžu un biedrību un vietējos pārstāvjus iesūtīt LNAK birojam savu biedru un dalībnieku adresu sarakstus trīs mēnešu laikā no šīs sēdes un palīdzēt to periodiski papildināt un uzlabot. Šīs adreses būtu tikai LNAK lietošanā.

G. Šūbiņš.

Rezolūciju pieņēma ar 44 balsīm; 2 balsotāji atturējās.

8. Lai nodrošinātu nākotnē jau daļēji sagatavotus darbiniekus, LNAK jārūpējas, lai ik gadus no latviešu vidus Kanadā Sabiedrisko zinātņu institūtu Minsterē apmeklētu vēlams vismaz divi dalībnieki. LNAK sagādātu daļu no kursa izmaksas (daļu stipendijas), no kā lielāko daļu sedz Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība.

L. Lukss.

Ieteikumu pieņēma ar 42 balsīm.

9. Ieteikumi turpmākai darbībai:

i. Panākt, ka LNAK padomes sesijās piedalās visi LNAK pārstāvji no dažādajiem latviešu centriem.

ii. Censties izveidot ik mēneša informācijas ziņas, kuŗas nosūtīt ne tikai laikrakstiem, bet arī mazajai preseī un visiem LNAK pārstāvjiem.

iii. Izsūtīt ziedojumu vākšanas materiālus, pievienojot tos mazās preses izdevumiem.

iv. Sarīkot īpašu LNAK darbinieku saietu, kuŗā iztirzātu LNAK nākotnes darbības stratēģiju un darba kalendāru.

v. Raudzīties, lai dažādajos federālajos semināros piedalītos arī latviešu pārstāvji, izraugot kandidātus no dažādiem Kanadas rajoniem.

vi. Apzināt LNAK darbinieku potenciālu un sagatavot to nākotnes darbam.

vii. Intensīvi vākt līdzekļus un apsvērt speciālpasākumus līdzekļu iegūšanai.

M. Štauers

Ieteikumus pieņēma ar 42 balsīm.

10. Iesakam LNAK valdei uzdot LNAK Juridiskai nodaļai sagatavot brošūru par testamentārām lietām, lai neziņas dēļ neaizietu naudas līdzekļi Padomju Savienībai un tās algotiem advokātiem.

A. Upešlācis.

Rezolūciju pieņēma ar 41 balsīm. Viens atturējās.

11. Lai veicinātu līdzekļu sagādi, iesakam LNAK valdei nodibināt ZELTA mūža biedru statusu, kur ar vienreizēju \$ 1.000 iemaksu varētu kļūt par zelta mūža biedru LNAK.

A. Upešlācis.

Atstāja kā ieteikumu valdei.

12. Iesakam LNAK valdei vākt informāciju (lietības) par gadījumiem, kad naudas summas aizgājušas Padomju Savienībai testamentāros novēlējumos vai kad testaments nav bijis.

A. Upešlācis.

Ieteikumu valdei pieņēma ar 41 balsīm.

Dažādos jautājumos ievērojāmu vietu ieņēma jautājums par nākamā gada konsulu Kanadā. Atzina, ka to var kārtot tikai Vašingtonsūtniecības lietvedis Dr. A. Dinbergs. Izskanēja neapmierinātība par to, ka Jaunatnes nozare pastāv tikai de jure un ka tai nav bijis sava ziņojuma. Ierosināja izdot LNAK rakstu krājumu, veltītu tās 40 gadu pastāvēšanai, redakcijas kolēģijā aicinot J. Mežaku, I. Alksni, H. Tichovski un V.

Upeslāci.

Summējot, gribētos 14. padomes pēdējo sesiju vērtēt par sekmīgu. Ar visu paredzēto darba seku tā tika galā bez sevišķiem saspīlējumiem. To lietišķi un ar mieru vadīja Imants Alksnis. Viņam šoreiz pat nebija atvietotāja un tikai viens sekretārs. Pie prezidija galda gan bija visi goda locekļi - V. Upeslācis, B. Senkēviča, prof. A. Dreimanis un vēlāk tikko ievēlētais T. Kronbergs.

Par sava veida pagurumu liecināja fakts, ka daļa padomes locekļu bija ieinteresēti tikaivēlēšanās. Netrūka arī to, kas vēlējās apstrīdēt jaunus ieteikumus, kaut gan tādus lūdza valde un jaunais valdes priekšsēdis Dr. G. Siliņš.

7. maija vakarā daļa sesijas dalībnieku piedalījās sadraudzības vakarā, ko bija rīkojis Latviešu Nams Toronto. Tajā izrādīja Anšlāva Egliša Islugu Čūka, rež. Hugo Miķelsona vadībā.

14. LNAK padome savu darbu ir paveikusi, izņemot gadījumu, ja būtu jāsasauc ārkārtas sesija. Nākamajā sesijā pulcēsies piecpadsmitās padomes locekļi, kas būs jāievēl šī gada rudenī. Šis vēlēšanas būs svarīgs notikums Kanadas latviešu dzīvē. Būtu vairāk kā svarīgi, ka šai padomei kandidētu personas no visiem Kanadas latviešu centriem un ka pa kādai no tām tajā arī tiktu ievēlētas. Citādi LNAK nozīme mūsu sabiedrībā varētu mazināties, kas nebūtu vēlams. Jāpaceļ arī balsotāju skaits. Cerēsim, ka tā būs.

Jaunajam LNAK valdes priekšsēdim Dr. G. Siliņam netrūkst ideju. Viņa rīcībā ir jauni spēki, un viņš vēl sameklēs citus. Tie varētu kļūt par bāzi turpmākajam darbam. Vēlēsim viņam veiksmi un panākumus, lai LNAK arvien vēl būtu Kanadas latviešu saimes kopības paudēja.

M. ŠTAUVERS.

PATEICĪBA T. KRONBERGAM.

Latviešu sabiedriskās dzīves gaitās reizi pa reizei ir parādījušās personības, kas ar savu darbu, enerģiju un sevis ziedošanu latviešu tautas vajadzībām ir atstājušas paliekošu un goda pilnu vietu mūsu tautas likteņa gaitās.

Tāpēc šī diena zināmā mērā ir it kā viens no Tāļivalža Kronberga dzīves ceļa stabiem, kad der apstāties un padomāt par pagātņi un nākotni kā viņam pašam, tā arī mums.

Sodien LNAK padome atskatās uz 40 darbības gadiem un pusi no šī laika T. Kronbergs ir bijis šis mūsu Kanadas jumta organizācijas vadītājs, bet tās sastāvā - valdē ir bijis 34 gadus.

Tas ir rets sasniegums kā sabiedriskā, tā arī nacionālpolitiskā darba rāmjos. Tāpēc arī saprotams, ka šajā garajā darba periodā viņa iespaids ir bijis manāms un viņa dināmiskā personība viņu ir ierindojusi to latviešu nacionālpolitisko darbinieku vidū, kuŗa vārds paliks ierakstīts mūsu tautas vēstures gaitās un mūsu atmiņās.

Ir patīkami, ka šādu atzinības brīdi var noturēt tagad, kad T. Kronbergs vēl ir spēka un brieduma gados, kur viņa enerģija, tautas un tēvzemes mīlestība, es ticu, nākotnē joprojām būs nozīmīgs faktors mūsu cīņā par mūsu tautas un valsts tiesībām un brīvībai.

Lai šodien katrs atsevišķi un visi kopā vēlam viņam izcilus panākumus viņa nākotnes darbā, ko arī viņš nebūtu apņēmies darīt.

Ir patīkami atzīmēt, ka viņa bezkompromisa politiskā pārliecība un viņa personība ir pamatā tam, ka viņa draugu un cienītāju pulks ir liels, kā to vienmēr ir pierādījuši padomes sastāva vēlēšanu rezultāti.

Bet ir arī jāpiemin, ka viņa stingrā politiskā pārliecība un noteiktība ir bijusi kā dadzis acīs visiem tiem, kuŗi ir mēģinājuši atrast kautkāda veida saskari un saprašanos ar mūsu tautas apspiedēju padomju varas iestādēm.

Tāļivaldis Kronbergs savu sabiedriskā un nacionālpolitiskā darba karjēru ir sācis tāpat kā daudzi citi latviešu jaunieši, dejojot tautas deju kopā Diždancis un dziedot Dainas kori, bet nepazuda, kā daudzi citi, no savas tautas kopības. Ar LNJAK nodibināšanu, kuŗas dibinātāju rindās un organizēšanā viņš kopā ar Guntāru Brikmāni izveidoja mūsu latviešu jaunatnes Kanadā centrālo organizāciju, esot tās pirmais priekšsēdis, viņa darbs, galvenokārt, ievirzījās latviešu nacionālpolitiskās dzīves laukā, un mēs visi ticam, kas šis darbs vienādā vai otrādā veidā turpināsies par prieku viņam pašam un par svētību latviešu tautai.

Viņa enerģija ir bijusi apbrīnojama, jo blakus LNAK valdes priekšsēža amatam, viņš ir bijis 18. novembra rīcības komitejas priekšsēdis, bijis Toronto Korporāciju kopas seniors, savas mūža organizācijas korporācijas Patria Kanadas un Toronto kopas seniors, Baltijas tautu federācijas prezidents, PBLA valdes loceklis. Viņš vēl tagad ir Latviešu kredītsabiedrības valdes priekšsēdis, Amber Printer un Latvija Amerikā valžu vicepriekšsēdis, LNAK Izglītības un Kultūras fonda priekšsēdis.

Bez tam Kanadas etniskās un Kanadas kultūrālās dzīves ietvaros viņš ir bijis: Vicepriekšsēdis Canadian Ethnicultural Council, Canadian Ethnical Journalist Club un Board of Ontario Government Multicultural Council loceklis.

Blakus šiem tiešajiem pieminētiem amata pienākumiem daudz viņa laika ir ziedots latviešu tautas reprezentācijai gan citu etnisko grupu, gan arī Kanadas federālo un provinciālo iestāžu ietvaros.

Šinī brīdī man, pildot sava amata pienākumus, ir tas patīkamais pienākums apsniegt Tāļivaldim K r o n b e r g a m LNAK valdes un padomes prezidija dāvanu un visas padomes vārdā vēlēt visu labāko nākotnē.

IMANTS ALKSNIS,
LNAK padomes prezidija
priekšsēdis.

... Godājami padomes locekļi, Jūs sagaida grūts un atbildīgs uzdevums, proti, atrast nākošo LNAK valdes pr-di un darba darītājus, kas - ar skatu nākotnes apvārkšņos - modinātu trimdā snaudulīgos, vienaldzīgos, asimilācijas maigos apkampienos iemigušos... bet - par visām lietām - kas ar ticības degsmi ietu un aicinātu līdzī visus pretim vienam mērķim - brīvai Latvijai. Tas ir grūts uzdevums tādēļ, ka dziļi iemītās pēdās ir grūti iet darbu turpinātājiem. Tādas dziļas pēdas LNAK laukā ir ieminis T. Kronbergs. Reizēm viņš ir ticis kritizēts. Viņam ir bijuši savi pretinieki, bet viņa nacionālā, patriotiskā stāja ir neaptraipīta. Viņš - ar gara ieročiem - ir turpinājis svešumā to cīņu, kuŗu latviešu kuŗavīriem 8. maijā, pirms 43 gadiem Kurzemes krastā bija jāpārtrauc bez kapitulācijas, pamestiem, piekrāptiem un aizmirstiem no tiem, kas ar skaistām deklarācijām bija solījušies visām valstīm atjaunot brīvību, kad lielga-

balu vietā, kaņam beidzoties, sāks runāt diplomāti.

Par to, es domāju, T. Krönbergam pienākas atzinība un pateicība. Es ceru, ka jums, objektīvi vērtējot un apsverot, izdosies atrast tādas pat nacionālas degsmes aparātu darba darītāju un turpinātāju - un novēlu jums Dieva palīgu un labas sekmes.

ARNOLDS LŪSIS,
archibīskāps.

ENGLISH SECTION/SVEŠVALODU NODAĻA.

We have not been able to provide this section in several issues of MLB ZIŅOTĀJS.

At this time we can provide our readers with two articles.

The first one deals with the mass deportations by the Soviets and has been written by the Think Tank Alternatives.

The second is an unabridged speech given by prof. Romas Vastokas at this year's Baltic Evening, which took place on May 11, 1988, in the Confederation Hall of the Parliament Buildings.

Ed.

BALTIC MASSACRE CAN NEVER BE FORGOTTEN.

June 14 is a date no Latvian, Estonian or Lithuanian will ever forget. It is the eve of St. Bartholomew's night for the Baltic people - the tragedy that has disappeared from the public consciousness so completely that it represents the most successful example of the denial of genocide by its perpetrators.

Forty seven years ago, on the night of June, 1941, about 100.000 men, women and children - the intelligentsia of the three Baltic nations were dragged by NKVD (now KGB) troops from their homes and thrust into cattle cars for deportation to Siberian slave camps.

Fathers were separated from their families, oldest children from their mothers, never to meet again. During the six week journey, many died from beatings or dehydration. Babies were born and died in the arms of their dying mothers. Their tiny corpses accompanied their mothers' until the trainloads of living and dead reached their destination in the Gulag regions of northern Siberia. The two pillars of Communism are slave labour and famine. Those who were not killed outright were felled by inhuman work in Siberian frost or by famine.

MASSACRE REPEATED.

Four years later, in the year of victory, the scenes of massacre returned. Hundreds of thousands were sent off again on the dreary, corpse-littered route to Siberia. Over half a million inhabitants were removed from

NOTES FOR REMARKS

AT THE

BALTIC PARLIAMENTARY EVENING

"There is a story making the rounds in Moscow these days about a Soviet scientist who invents an immortality pill. The Central Committee has a long debate on who should get it and finally decides to resurrect Lenin.

The pill works, Lenin comes back, gets his old office in the Kremlin, but after seeing what life is like in the Soviet Union, he disappears. Nobody can find him anywhere. Finally after a long search, they see a note on his desk. It says: Gone back to Zurich. Got to plan the revolution all over again."

The changes that are taking place in the Soviet Union today are exposing the many structural problems of the constituent republics and the Baltic states.

The conditions that have brought about perestroika (restructuring) are so pervasive that any remedies are likely to touch every region of the Soviet Union and every level of Soviet society. Also, because this restructuring is such an ambitious program, regardless of its success or failure, it will have a fundamental impact on the fate of the Soviet Union for many years to come.

It is worth remembering that when Nikita Krushchev fell from grace in 1964, the very word "reform", as well as any mention of the 20th Congress where Krushchev denounced Stalin, became dangerous and cost many supporters of this course their political careers. The slogan "stability" was put forward by Krushchev's successors and stayed in place until 3 years ago.

So it is precisely because the Soviet Union appears to be at a crossroads, that this is an important moment for the West and a critical time for all of us who have always been concerned about the fate and the freedom of the people of the Estonia, Latvia and Lithuania. It is also a time when Canada and the West can take steps to influence the course of perestroika for the better.

The biggest problem that faces Mikhail Gorbachev is economic. In a speech to the Central Committee in February 1988, he pointed out that during the Brezhnev years economic growth had been artificially hiked by the sale of oil at high prices and the accelerated sale of alcohol.

"If we purge economic growth indicators of the influence of these factors," Gorbachev said, "it turns out that, basically, for four five-year periods there is no increase in the absolute growth of the national income and in the 80's, it had even begun to fall. That is the real picture, comrades!"

This stunning revelation is the clearest statement to date of the economic dead end the Soviet Union has reached. It means that our own estimates of Soviet growth of 3% yearly have been wrong. The economy in fact has been stagnant. It also means that military expenditures must represent an unbearable 20% of the G.N.P. as opposed to 13%, as we had assumed. (Canada's military costs, by comparison, are just over 2%).

Add to this the burden of exporting and maintaining socialism in Cuba, Ethiopia, Angola, Yemen, Afghanistan, Nicaragua and Eastern Europe.

Add, too, the drain and permanent brake on the economy caused by the huge and inert Soviet bureaucracy. A problem that Gorbachev is addressing by announcing his intention to let three million bureaucrats go over the next two years and a further 13 million over the next twelve years.

The sum total of these factors means the Soviet economy has fallen hopelessly behind and if it did not have 3.7 million men under arms and some 25,000 nuclear warheads, the Soviet Union would be considered a third-world country. Gorbachev's mission, as he himself has said, is to make the Soviet Union "a real superpower", by applying perestroika and glasnost to effect economic growth.

But the great paradox of perestroika is that it can no longer be limited to the economic conditions it sets out to correct. It challenges the very foundations of the Soviet State -- the ideology that has guided the economy into the present mess and the artificiality of the bonds that have held the Soviet empire together.

Glasnost (openness), the very means by which perestroika is to be implemented, now acts to expose all the political, social and cultural problems that have been repressed, censored or ignored for so many years. This exposure then fosters demands to have the problem resolved. And one of the most pressing problems is the nationalities issue.

There is a story that two years after the Bolshevik Revolution, a close comrade of Lenin's came up with a suggestion as to how to deal with the demands of the non-Russian nationalities. The national groups should be told that they have a right to independence, he said, but no one should ever seriously do anything about it. Lenin was apparently taken back by the cynicism of the remark and retorted, "Scratch a Russian communist and you'll find a Russian chauvinist."

Yet almost 70 years later, the nationalist issue is as alive as ever, while the same cynical policy is still in force.

The only difference is now the new openness has encouraged the national minorities to voice their frustration and resentment at historical injustice, racial discrimination, cultural destruction and illegal occupation.

The Armenian poet, Silva Kaputikyan, expressed the present mood of many nationalist intellectuals when she met with Gorbachev after the riots in Yerevan. "Our problem is an old one, but it is only because of the policies of glasnost that we can now start to argue about it in public."

The USSR is a patch work of more than 100 separate ethnic regions, speaking as many languages. The fourteen Soviet republics that surround the Russian one, make up almost half of the population of the Union (48%).

Yet economically, politically and culturally, there are enormous inequalities between Russians and non-Russians. Inequalities that reflect the colonial mentality of the managers. In virtually all spheres of life, recent official Soviet statistics show that ethnic Russians are significantly greater beneficiaries of the system. For example:

- In 1986, Gorbachev's first full year in power, capital investments in the Russian Republic were 66% greater than in the non-Russian republics.
- Russian workers earned 11% more than their counterparts elsewhere.
- Retail trade figures showed that Russians enjoyed a 30% greater consumer purchasing advantage.
- 86% of the 2.2 billion books published in the USSR in 1986 were in Russian. This translates to a figure of 14 books for every Russian man, woman and child, while only 2.5 books for each non-Russian, who make up 48% of the population.

already-depleted populations of the Baltic countries.

The greatest injustice of the Second World War was committed and still continues to exist against the three Baltic nations. They had neither started nor participated in the war and had only wanted to be left in peace to develop their national life. But their freedom, their culture, even their peoples' right to life itself were taken away by Moscow's mega-criminals. And Soviet Fascism was imposed with the consent of Western democratic leaders - the signers of the Atlantic Charter which promised peoples' self-determination.

Today the world knows everything about Auschwitz. But who has ever heard or seen photographs of Siberian death-camps - Kolyma, Totma, Severodvinsk, Cherepovets or 40 other camps where prisoners are forced to work in uranium mines exposed to deadly radiation? No one comes out alive.

One such place is Norilsk, where Canada's Prime Minister, standing on bones of the Gulag slaves buried in the permafrost, hailed "the socialistic achievements of the Soviets which Canada still has to reach!" Their highest achievement, however, is seen at borders where they kill everyone trying to escape. Today this lethal regime sets the Afghan children ablaze before the eyes of their parents.

Stalin gave the example for all past and future despots of how it is possible to rule over people without having either heart or brain. All that was needed was cruelty perpetrated by frightened people. The Kremlin rulers still have a vested interest in keeping Stalin's crimes secret, since their rule is built on his foundations, and all of them advanced their careers assisting him.

Germany paid the price and rejoined the family of civilized nations. And the world should demand the U. S. S. R. do exactly what it has demanded from Germany. The world should know that the Soviet Fascists started the Baltic holocaust before Auschwitz was even built.

WORLD INDIGNATION.

Today Latvians, Estonians and Lithuanians are as bitterly determined as the Jews to tell the world about the holocaust of their peoples. Exposure of the bloodstained crimes against humanity is the only weapon the oppressed have against the oppressors. They still believe there is something more capable of shaking despotic power than lightning, earthquake or quiet diplomacy: It

is the threatening indignation of the whole civilized world.

But is that the whole answer? A few years after the German war criminals were hanged in Nuremberg, a "heavenly" leader ascended on the throne in China with 60 million deaths, to start with, on his account. Then Pol Pot in Cambodia sloughtered one third of his countrymen. Next was Mengistu in Ethiopia whose famine victims, like those in Stalin's Ukraine, are still to be counted. And then there is the whole gallery of African Marxist dictators who make short shrift of their "unfit" tribes.

NO RESISTANCE.

There has been persistent appeasement by Western governments and the mass media of the most murderous totalitarian regimes in history. For example, have the various Canadian governments since the Second World War ever stopped assisting the jailers of the oppressed in the Communist countries? They will approve even Judas Iscariot if he brings them votes.

It is evident that head-counting cannot exist as a permanent form of democracy. Internally, it can only exist until the voters discover that they can vote themselves the largess from the public treasury. Externally, the simple-minded majority expects it can remain ignorant and free in a civilized society; it expects what never was and never will be.

Something is missing in the prevalent setup of the democratic vote - it is the accounting of the common intelligence of human society. Only that might compel the totalitarian oppressors to retreat from their victims.

T. T. ALTERNATIVES,
Hamilton, Ontario.

Latvian pianist Arthur Ozolins on May 1 performed with the Kingston Symphony Orchestra, David Barber of the Whig Standard wrote:

"The Brahms second Piano Concert called on greater passion and grandeur, for which the powerfully assured playing of piano soloist Arthur Ozolins was well suited. Here, for the most part, the orchestra adopted a secondary role to that of the piano, although Brahms has written it in a manner that allows the two forces to trade roles on occasion.

Both Ozolins and the orchestra adapted easily to this interplay neither overshadowing the other. Ozolins showed faultless technique and sureness in his performance, earning himself praise from players and audience."

Only 3% of Russians speak a language of any of the nationalities despite the fact that 20% of them live in non-Russian republics, regardless of the official avowal of bilingualism. This is the real statistical expression of the policy of Russification.

At the apex of power only 4 of the 32 members of the ruling Politburo and the Party Secretariat are non-Russians.

These statistics have a human dimension. At a recent meeting of Lithuania's party officials and intellectuals where the neglect and distortion of Lithuania's history was debated, the writer V. Bubnys stated that to have a Lithuanian history text published: "It has to be translated into the Russian language, then discussed by more than a dozen commissions, approved by various special agencies and only then written in Lithuanian."

If we look specifically at the Baltic states, national self-assertion has focussed on at least five related issues:

1. Autonomy and sovereignty
2. Religious freedom
3. Ecological destruction
4. Russification
5. And progressively, particularly in Estonia and Latvia, sheer demographic survival.

Each of these issues has been raised with increasing frequency and determination by means of demonstrations, underground periodicals, human rights and national rights organizations, petitions and even official forums.

Moscow-based dissent has often supported nationalist aspirations. So it is perhaps, not too surprising that the very first direct challenge to the supremacy of the Communist Party, included in its declaration of principles a statement on the Baltic states. The very short-lived Democratic Union said in Moscow on Sunday that Soviet forces should withdraw from Eastern European countries, Western Ukraine and the Baltic states which it considers to be under Soviet occupation.

Up to now, the Kremlin's response has been somewhat ambiguous, giving no clear indication as to just how Gorbachev intends to cope with the rising tide of national assertiveness. There appears to be an uneasy stand-off as Soviet authorities allow some nationalist sentiment to be aired and then a selective crackdown, in the heavy handed manner of the past, on the organizers. The old, cynical two-faced policy still seems to be in place.

Andrei Gromyko came to Vilnius on February 8, a week before the 70th anniversary of Lithuania's independence. He brought a blunt message. "Soviet power in Lithuania is stronger than ever, although possibly there are some lunatics in some places abroad who fail to understand that", he said.

On the other hand, Gorbachev told the Leader of the Austrian Communist Party on March 8, that "many of the problems the Soviet Union is facing now are a result of a too harsh and insensitive nationality policy in the past." On February 19th, in a speech to the Central Committee, Gorbachev called for a special party conference to discuss the rise of nationalism in the Soviet Republics. "At the present stage" he said, "we must deal with national policy very substantially -- this is the most fundamental and vital question of our society."

What we are seeing then is an unprecedented degree of national assertiveness on the one side and a recognition, however, reluctant, by Gorbachev on the other side that there is a substantive problem that must be addressed and that the old formulas no longer work.

It is, therefore, a time of transition, a time of opportunity, a chance for us as Canadians to take a stand.

Because the roots of perestroika are economic stagnancy and because the Soviet Union is starving for capital, the Kremlin will be seeking assistance. They will be looking at entry into Western credit markets, into the International Monetary Fund, into GATT and the World Bank at its meetings in West Berlin this fall.

Should we not use this historic moment as an opportunity to leverage our economic strength and encourage genuine redress of inequality, repression and injustice? Could not Canadians take the initiative at the upcoming World Economic Summit meeting in Toronto to put on the agenda the use of Western trade and investment in the USSR as an instrument for positive change? As an instrument to encourage the protection of human and religious rights. As an instrument to encourage the development of genuine pluralism. As an instrument to protect the development of national autonomy.

That instrument would be a set of ethical guidelines. Properly applied ethical standards on investment can be a powerful tool of international diplomacy and understanding.

Undertaking this policy with respect to the Soviet Union would not be a radical departure for Canada. Many times Canada has taken a leading role in using economic tools to oppose apartheid in South Africa. Canada has always responded generously to any call for a civilized world order.

Any new investment or trade with the Soviet Union should be used in an intelligent and sensitive manner to encourage justice and pluralism. Economic sanctions as such break down communication, ethical standards encourage communication and trust.

Four weeks ago, as a member of the Keston College Canada delegation, I was in Moscow and Vilnius. There are many signs of changes taking place in the Soviet Union and again as many signs of obstacles to those changes. But whatever the future may bring, one cannot escape the feeling that this is a very important moment in the history of the Soviet Union and indeed, the world.

How we take up the challenge to respond to Gorbachev's restructuring may very well determine his future, the future of Eastern Europe and the future of the world for many years to come.

PROFESSOR ROMAS VASTOKAS

PASKAIDROJUMS.

MLB Ziņotāja redakcija sapņemusi norādi, ka Nr. 5./470., 11. - 14. lpp., publicētā nodaļa UGUNŠ KRISTĪBAS no ģen. K. Goppera fonda aprīlī godalgotās grāmatas LIEPAVOTU ZANE n a v darba atsūtītājas Tonijas Krūkas oriģināldarbs, bet gan latviskots un brīvs Kanadā pazīstamās rakstnieces L. M. MONTGOMERY grāmatas Emily of New Moon 8. nodaļas tulkojums.

Salīdzinājums ar SEAL BOOKS izdevumā iznākušo grāmatu šo norādi noteikti apstiprina.

Redakcija nožēlo šo starpgadījumu, par ko tai nebija ne mazākās jausmas.

MLB Ziņotāja redakcija.

NOTIKUMI OTAVĀ:

SENIORI.

Šā gada 26. aprīļa vakarā Otavas pilsētas valdes nama pārpildītās priekšelpas pilsētas galva J. Durrel's atklāja veco

ļaužu (amatieņu) gleznu izstādi, savā runā uzsvērdams senioru lielo pacietību un darba prieku, darbu kvalitāti ar gudru ziņu maz pieminēdams. Bij izstādīti ap 150 gleznu, galvenā kārtā eļļas un akvareļi, vaļas priekā kvalitātē. Izcēlās kādas 20 gleznas, starp tām ļoti patika 4 portreti. Cienastam kanadiešu kvalitātes kūka un 2% piens baltumam. Patiesi milzīgus soļus uz priekšu esam spēruši "zinātniskā ēšanā". Tīri kauns metas atceroties, ka vecos tumšos laikos mēs pat sīvēnus pēc atšķiršanas bārojām ar pilnpienu, vājpienu atstājot barokļiem.

oOo

Otavas senioru aprīļa sanākme bij veltīta dārzniecībai. Trīs runātāji (alfabēta kārtībā): māc. E. Lange, Telma Mazpole un Ilga Simone iepazīstināja klausītājus ar daudzu gadu gaitā vairākos kontinentos iekrātām zināšanām dārzu kopšanā. Pa starpām jautājumi, atbildes, pierakstīšana...

Liels bij aprīlī dzimušo jubilāru skaits, veseli 9. Ja tā padomā, nav ko brīnīties: karsta jūlija saule, reibinošas ziedu smaržas pilnas plāvas, siena šķūnīši, vēsas klētiņas, drebošas sirdis un mēnesnīca... Daudz baltu dienīgu Laimīga dodī!...

oOo

Ar aprīļa mēneša sanāksmi noslēdzas Otavas senioru virtuves mākslinieku pirmā sezona. Pēc recepšu apmaiņas M. Leitase nolāsīja īsreferātu par barības vielu nozīmi veselības uzturēšanā. Semināru vadītājai T. Mazpolei un referentei M. Leitasei dalībnieki pasniedza ziedus. Uz redzēšanos rudenī.

oOo

25. jūnijā, Sprīdīšos, ev.-lut. Miera draudzes JAŅU VAKARS.

E. RUPNERS.

PAR LATVIEŠIEM.

Motto: Latviets esmu, latviets būšu!

Kāda amerikāņu ģimene pieņēma par bērnu aukli latviešu māmuļu. Kad puika bija pāris gadus vecs, vecākiem likās, ka ar to nav kautkas kārtībā, jo viņš nerunāja neko saprotamu. Viņi atsaucā ārstu. Tas izmeklēja puiku un tam nekādas fiziskas vainas neatrada. Beidzot viņi nolēma aprunāties ar latviešu māmuļu. Tā, noklausījies viņu rūpēs par puikas runāšanu, rokas vien sasīta un iesaucās: "Kā tad viņš nerunā?! Viņš taču runā tik skaidri latviski, ka prieks klausīties!"

Kādā pilsētiņā Kanadā divi vecāka gājuma vīri satiekas parkā un, apsēdušies uz soliņa, sāk sarunāties lauzītā angļu valodā. Tad vienam no viņiem izsprūk vārds latviski.

"Vai tu esi latviets?" noprasa otrs.

"Kā tad," atbild pirmais.

Nu otrs kļūst dusmīgs. "Kāpēc tad tu ar mani nerunāji latviski un liki man mocīties

angļu valodu? Ar tādu latvieti kā tevi nav vērts runāt," viņš, pieceldamies un projam iedams, nosaka.

ACE.

VĒSTULES:

AR JAUNIEM LEMEŠIEM.

Latviešiem trimdā ir divi misijas - izkopt un saglabāt latviešu valodu un cīnīties par Latvijas brīvību.

14. jūnijā un 23. augustā piedalīsimies demonstrācijās un izdalīsim Rībentropa-Molotova Latvijas izpārdošanas līguma akta skrejlapas. 18. novembrī visiem latviešiem jāpiedalās aizlūgumos savu konfesiju baznīcās.

Līdz šim latviešiem pirmajā vietā bijusi kultūra. Te vienā, te otrā kontinentā un zemē rīkojam masveidīgus latviešu dziesmu svētkus - dziedāšanai, dancošanai...

Neviens nav noliedzis un nenoliedz kultūru, latviešu dziesmu svētku nozīmi un svaru. Piemēram, 1976. gada dziesmu svētkos Kanadā, māc. J. Smits teica: "... latviešu tautas īstā kultūra var un spēj attīstīties tikai uz brīvas latviešu zemes..."

1987. gadā, Minsterē, Vācijā, atkal pulcējās tūkstoši latviešu dziedāšanai un dancošanai PBLA Dziesmu dienās...

Tajā pašā 1987. gadā okupētā Latvijā 14. jūnijā un 23. augustā latvieši pulcējās pie Brīvības pieminekļa Rīgā un citur un prasīja brīvību Latvijai!

ASV un Kanadā 1987. gadā 14. jūnija un 23. augusta protesta demonstrācijas, pēc preses ziņām, notikušas vismaz kādās 20 vietās. Tas jādara arī šogad.

Uz redzēšanos 14. jūnija un 23. augusta demonstrācijās un ASV latviešu dziesmu svētkos Indianapolē!

J. DIMANTS, sr.

TĒRVETE MOSTAS...

Lēnām, ar pavasara atgriešanos, dzīvība un rosība atgriežas arī Tērvetē. Pavirši vērojot, šķiet, viss pārziemojis labi, un nekādu bojājumu nav.

Ceļi bijuši izbraukti, un dažam nebijis viegli tikt pāri bēdīgākām vietām, bet nu viss savests kārtībā un grūtību nav.

"Zirgu" pie mājām vēl redz maz, bet silts un patīkamais laiks to ātri mainīs un dzīvība radīsies visur. Kā pirmie uz vairāk vai mazāk pastāvīgu palikšanu ieradušies Brāzmas. Viņas pašas sirds lieta ir dārzs, un bez tā nav īstas dzīves. Tikai nedaudzās melnās mušas nav apmierinātas un sūdzās, ka neesot pietiekoši "objektu" ko nomēģināt.

Pirms gadiem pavasara pusē parādījās vairākas celtnes vienā reizē - būvniecība rosījās. Tagad labi, ja to mana pa vienai, vai dažu gadu nemaz. Brīvu vietu jau vēl pietiek, bet celtnieku gaita lēna. Sopavasār jauna celtne daļi izdalās galvenā ceļa malā, gabaliņu no paša ceļa, iepretim Grīntālu un Braunu mītnēm. Tā kaimiņu - otaviešu Būcēnu dzimtas pils. Sveicam Tērvetes pulkā!

Vairāk mežā paslēpusies un no ceļa nav redzama Gaiļu Ināras un Ulža pilnīgi pārveidotā celtne ezera krastā. Te daudz izdomas un darba pielicis Uldis, bet, lai to redzētu, jāpamet apkārtceļš gar ezeriņiem, kur pie reizes var

vērot tik šaklos bebrus viņu būvniecībā.

AGRUMU PĒTERIS.

Piebrauca pussmagā mašīna ar kūtsmēsliem. Izkāpa jauna izskatīga sieviete neizskatīgās biksēs un spēcīgs, bārdains vīrs, pēc paskata krietni vecāks - farmeru pāris no pārupes. Sieva uzkāpa uz vezuma un sāka dakšot mēslus, vīrs palika lejā un mierīgi skatījās. Palika tā modīgi ap dūšu: vajadzētu tā kā palīdzēt, bet negribēju riskēt nolauzt muguru, un tai valķīrai es jau līdzī netiktu.

Ko tur daudz, izlikšos par džentelmeni! Sameklēju dakšas, sniedzu vīram, sacīdams: "Give her a hand! I have a bad back." Sis neko, paņems arī dakšu un sāks plēst.

Brīžiem tas apstājas un tad runājam par dzīvi. Šī zeme (Tērvete) esot piederējusi viņa vectēvam. Varens vīrs bijis - septiņpadsmit bērnu un septiņsimts akru zemes... Lielmāju cēlis tēvocis, gribējuši ierīkot viesnīcu, bet lieta sagājusi dēlī. Pa tam vezums jau tukšs. Prasu vīram, cik jāmaksā. Tas rāda ar roku uz sievas pusi un saka: "Pay her!" Tā arī daru...

Auzas jau sanākušas, rudzi aug griezdamies, dīķos koncertē varžu koņi un peld kurkuļu saliņas. Vīrs galvas skaļi klaigādami uz ziemeļiem gaiso zosu kāši. Visapkārt smako svaigi kūtsmēsli.

Tērvetē pavasars...

E. RUPNERS.

KREDĪTSABIEDRĪBAS DARBS.

Montrealas latviešu kredītsabiedrības kārtējā pilnsapulce notika 16. aprīlī un sākās ar nelielu nokavēšanos. Iztrūka sekretāre Šarma (ārzemēs) un pārvaldnieks Ģ. Hūns (eksāmeni). Sapulci pārmaigusi vadīja priekšnieks G. Jākobsons un R. Vitiņš, kurš pildīja arī sekretāra pienākumus.

Kā ziņoja priekšnieks, gada darbība bijusi sekmīga un bez negaidītiem pārsteigumiem, lai gan dažas procentu likmes mainījās no dienas dienā. Sadarbība ar federāciju laba. Kopējais biedru skaits samazinājies no 200 uz 196.

Kopējā bilance pieaugusi no \$ 421.000.- uz \$ 448.000.-. Noguldījumu augļos izmaksās: noguldījumiem virs \$ 2.000.- - 5.71%, noguldījumiem zem \$ 2.000.- - 5.04%. Likmes ir nedaudz zemākas kā iepriekšējo gadu.

Visus darbinieku ziņojumus pieņēma vienbalsīgi, un jautājumu nebija. Aizdevumu, kā personīgo, tā nekustāmo īpašumu obligāciju nav daudz, bet sabiedrības peļņa, labi saimniekojot ar ilgtermiņa noguldījumiem, necieš.

Visus pārvēlāmos darbiniekus ievēlēja no jauna ar aklamāciju, un tā sabiedrības vadībā pārmaiņas nav gaidāmas. Sapulce izteica visiem darbiniekiem pateicību.

Atspirdzinājumu galds pēc sapulces bija bagātīgs, un par tā izkārtošanu rūpējās T. Gaile. Pēc pasēdēšanas un patērēšanas pieņāca laiks doties ikdienas gaitās.

AGRUMU PĒTERIS.

NOKĀRTOJIET ABONEMENTA MAKSU, LŪDZU!

ĀĶKUPA ZIŅAS.

Tautas deju kopa ĀĶKUPS vēl arvien ir vienīgā Montrealas latviešu organizācija, kas plašā mērā spēj pulcināt jauniešus. Iemesls atrodams grupas dažādu cilvēku uzskatu atklātībā, kā arī dejas priekā. Tā tas ir arī šogad.

Iesākot savu otro gadsimta ceturksni, grupa par savu šī gada mērķi izraudzījusies piedalīties 8. ASV dziesmu svētkos Indianapolē. Ceļš ir garš - vistālākais Āķkupa vēsturē! Sagatavošanās darbu pamam nopietni, uzticīgi mūsu devīzei - ja nedejojām labi, tad nav vērts braukt.

Tautas deju lieluzvedumā mums piešķirtas vairākas astoņpāru dejas. Tā kā šogad nopietni izjūtam zēnu trūkumu, gājām "puišos" pie kaimiņiem Otavā, Kopīgā sastāvā esam noturējuši vairākus māģinājumus (Centrā vienu vakaru varēja sastapt 28 dejotājus!), un uz Indianapolē dosimies kopā ar Otavas Rotaļu.

Tikai ar piedalīšanos tautas deju lieluzvedumā nesamierinājamies. Ar pilnu sparu gatavojamies arī izsludinātam jaundarbu konkursam. Montrealas jaunieši choreografēja, dziedāja, iestudēja, pierakstīja un video lentā ierakstīja ne tikai vienu jaundeju, bet - divas!

Pirmā - Jāņa Mateus SĒTIŅA ir simetriska deja ar Āķkupa īpaši izgudrotu soļu secību. Otrā - A. Vītola un Z. Mateus - SAULGRIEŽU DEJA tēlo saulgriežu dienas norisi pazīstamu Jāņu melodiju pavadījumā. Abas dejas nodotas vērtēšanas komisijai. Rezultātus uzzināsim īpašā sarīkojumā dziesmu svētku laikā.

Tā kā samērā maz Montrealas latviešu iecerējuši apmeklēt Indianapolē dziesmu svētkus, Āķkups aicina visus uz DZIESMU SVĒTKU, kas notiks piektdien, 17. jūnijā, plkst. 19:30, Centrā. Paredzēta jaundeju pirmizrāde, līgošana - un vēl (Skatiet paziņojumu citā šī MLB Zīpotāja numura lpp.!).

Vakara atlikums palīdzēs segt ceļa izdevumus uz dziesmu svētkiem.

Āķkups pateicas par atbalstu un saka sirsnīgu paldies sekojošiem ziedotājiem - V. Tomsonei, Montrealā, \$ 10.-, S. Pļavinskai, Niagarā, \$ 20.- un V. Hūnam par Gladys Hūns piemēras fondā ienākušiem \$ 970.-. Paldies!

Priecīgus Jāņus un raženu vasaru visiem mūsu atbalstītājiem!

ĀĶKUPS.

o o o o

Tec, brālīti, tec, māsiņa,
Palīdzēt vez'nu vilkt!

Āķkups? Kas ir Āķkups? Šāds jautājums, laikam, lieks, jo nebūs latvieša Montrealā un apkaimē, kas nebūtu šo vārdu dzirdējis vai āķkupiešus redzējis. Nav bijuši lielāki sarīkojumi, kurus Āķkups nepiedalītos. Kas būtu skaistie Jāņi bez šīs grupas piedalīšanās?

Jūlija sākumā Indianapolē ir Dziesmusvētki, un tur nodomājis piedalīties Āķkups, un šoreiz ar kautko jaunu un sevišķu - jaundejām. Daudz strādājot, paši āķkupieši radījuši jaundeju mūziku, kā arī paši choreografējuši. Viss pašu darbs. Montrealas Latviešu Organizāciju Padomes locekļi uzvedumu redzēja video lentā marta sanāksmē.

Tik tālu viss kārtībā, bet lai Āķkupa dalībnieki nokļūtu Indianapolē, nepieciešami līdzekļi izdevumu segšanai. Katrs dalībnieks

krājis un grupa atbalsta, bet vēl pietrūkst ap \$ 2.000.-.

Ko darīt? Vai palikt mājās? Vai to varam pieļaut?

Āķkups ir devis daudz. Tagad organizāciju kārta atbalstīt. Runāšanai un spriedēšanai laika nav. Jādara tūlīg. Pierādīsim, ka bez vārdiem varam arī citu ko veikt. Ziedojumi nosūtāmi Mairai Kanīnai, 2372 Rousseau St., LaSalle, Qué., H8N 1K8.

Āķkups paredzējis vienreizēju uzvedumu 17. jūnijā. Iesim visi un devīgi atbalstīsim to ar ziedojumiem. Pierādīsim, ka Centra telpas ir par mazām, lai visus uzņemtu! Skaisti un devīgi atbalstījām ciemiņus no Latvijas viņu uzvedumā. Vai savējos atstāsim novārtā? Āķkups gaida tevi un mani. Iesim!

AGRUMU PĒTERIS.

TRIS JAUNI ABSOLVENTI.

Latviešu skola Montrealā savu 1987./8 mācības gadu beidza 13. maijā, Latviešu Sabiedriskajā Centrā (Tur arī ik piektdienas vakaru notika regulārās mācības.) ar aktu un dažādiem priekšnesumiem.

Skolu šogad beidza trīs audzēkņi - Adriana MCGRATH, Daina LEIMANE un Valdis TOMSONS, kas visi bija sagatavojuši atvadu runas. Tajās dzirdējām solījumu, ka pasāktais izglītošanās darbs latviskā mantojumā turpināms. Tas iepriecināja klausītājus, kurus, galvenokārt, bija tikai vecāki un vecvecāki, skaita ap 40.

Aizvadītā mācības gadā skolā mācījušies 16 bērni: bērnu dārzā - 2, I klasē - 1, II klasē - 3, IV klasē - 3, VI klasē - 3, Mēs mācāmies Latviski (MML) klasē - 4.

Audzinātāju saimē darbojušies - Anita Poriete - Bedard, Maira Kanīna, Rita Zeltiņa, Ināra Leimane, Ināra Gaile, Imants Steprāns un Sarma Spurmane.

Skolas pārzinis I. Steprāns cildināja bērnu, viņu vecāku un skolotāju centību. Klāšu audzinātāji izdalīja liecības. No organizācijām skolu sveicināja DV Montrealas nodaļas priekšnieks Jānis Norvels un Montrealas Latviešu Biedrības priekšnieks M. Štauvers.

Priekšnesumu daļā skolnieki deklamēja tautas dziesmas un dzejoļus, dziedāja dažādas dziesmas, Andrēja Vītola klavieru pavadījumā.

Skolotāja Rita Zeltiņa bija sakārtojusi interesantu skolnieku darbu skati ar vairāk kā 40 eksponātiem - darbu burtnīcām, zīmējumiem un tamlīdzīgiem. Skatītājs guva iespaidu, ka mazā skolīņa veic nopietnu darbu.

Pie līdzpaņemto groziņu azaida risinājās spraigas sarunas.

Mūsu skola pelnījusi visplašāko sabiedrības atbalstu, jo bez tās nav domājama mūsu sabiedrības tālāka pastāvēšana. No tās nāks nākošie jaunatnes dziesmu svētku, Āķkupa un organizāciju dalībnieki.

Sirsnīgs paldies visiem skolas darba uzticīgajiem turētājiem un pildītājiem!

Š.

VĒLAM LĪKSMUS LĪGO SVĒTKUS un

PRIECĪGUS JĀŅUS!

MLB Zīpotāja redakcija
un redaktors.

BALTIEŠU FEDERĀCIJAS KANADĀ
MONTREALAS NODAĻA
r ī k o
otrdien, 14. jūnijā,
Kanasas laukumā
Dorčestera bulvāra un Peel
ielu stūrī,

A I Z V E S T O P I E M I Ņ U.

Programmā: plkst. 19:00, pulcēšanās AIZVESTO PIEMIŅAS AKTAM.

plkst. 19:30, pie Nezināmā kareivja pieminēkla,
AIZVESTO PIEMIŅAS AKTS.

PIEMIŅAS VAINAGA NOLIKŠANA.

RUNA - viesis Rojals Orrs (Royal Orr),
Allience Québec prezidents.

Citas UZRUNAS.

plkst. 20:00, apmēram, GĀJIENS uz Mary Queen of the
World katoļu KATEDRĀLI.

plkst. 20:15, apmēram, atkarībā no piemiņas akta ga-
rūma, Mary Queen of the World katedrālē,
APVIENOTAIS AIZVESTO PIEMIŅAS DIEVKAL-
POJUMS. Piedalās visu tautību garīdznie-
ki. Latviešus pārstāvēs māc. G. Hūns.

Mūzikālos priekšnesumus izpildīs visu
trīs tautību mūzikālie ansambļi.

Dievkalpojumā KOLEKTE, piemiņas sarīkojuma izdevumu segšanai.

Katoļu katedrāle atrodas blakus Kanadas laukumam, 1085 Cathedral ielā, ieeja no
Dorčestera bulvāra.

Kanasas laukumā būs pieejamas latviskās pazīšanās zīmītes (arī igauņu un lietuvju)
- karoga krāsas, kuŗas darinājis māksl. Oskars Vīndedzis. Piespraužiet tās un atvē-
liet savu ziedojumu!

Ja vien iespējams, lūdzam akta dalībniekus ierasties tautas tērpos. Lūdzam paņemt
līdz lietus sargus, jo varētu gadīties, ka pēc tiem ir vajadzība, jo akts notiks
arī lietus gadījumā.

1987. gada 14. jūnijā, pie Brīvības pieminēkla, notika pirmā protesta demonstrā-
cija okupētajā Latvijā. Tajā piedalījās tūkstoši un to rīkoja Helsinki '86. Soli-
darizējoties, piedalīsimies šī gada atcerē viskuplākā skaitā! Piepildīsim Kanadas
laukumu un katedrāli.

Aiciniet līdz arī savus kanadiešu draugus un paziņas. Pastāstiet saviem kaimiņiem
par Baltijas valstu traģēdiju.

Šī gada atceres tehniskie izkārtotāji ir igauņi. Tomēr organizētājiem vāja-
dzīgi palīgi un palīdzes. Ja vien jums tas ir iespējams, palīdziet 14. jūnijā, pie-
sakoties uz vietas pie Andra SPURAS, Ērikas VĪTIŅAS vai igauņu darbiniekiem.

Pagājuši 47 gadi kopš pirmajām masu deportācijām Baltijas valstīs. Tām sekojušas
daudzas citas. Nežēlīgais režīms postā un iznīcībā ir aizsūtījis desmitiem tūkstošu
latviešu, lietuviešu un igauņu - nevainīgus cilvēkus, bērnus un zīdaiņus ieskaitot.
Tagad tas vainu uzvel Stālinam, bet nav likvidējis soda nometnes un cietumus, kuŗās
arvien vēl cieš daudz mocekļu. Kopā ar tautas brāļiem un māsām dzimtenē ieslēgsim
tos savās sirdīs atkal un atkal.

Tādēļ lai katra ceļš šī gada 14. jūnijā ved uz Kanadas laukumu un katoļu katedrā-
li.

Piedalīties aicina

RĪKOTĀJI.

Polītiskais darbs šobrīd prasa daudz līdzekļu. Pieminot aizvestos, mēs varētu atvēlēt
savas artavas Brīvības Fondam, Latviešu Fondam, Helsinki '86, savām apvienībām un vietējām
organizācijām, kas visas pieliek roku šajā tik ļoti nozīmīgajā darbā.

Izvēle ir mūsu. Svarīgi būtu, ka mēs atbalstītu vismaz vienu no augšminētiem aktivitā-
tes centriem, lai tie visi varētu sekmīgi darboties un gūt cerētos panākumus. Latvieši Lat-
vijā liek uz mums lielas cerības. Piepildīsim tās.

Atsaucaties!

Aizsaules ceļos devies

mūsu draudzes loceklis

H A R A L D S S K A I S T K A L N S

Dzimis 1919. gada 9. janvārī, Latvijā.
Miris 1988. gada 30. aprīlī, Kornvolā,
(Cornwall) Ontario.

Viņu piemin

MONTREALAS LATVIEŠU
EV. - LUT DRAUDZE

Aizsaules ceļinieku pulkiem pievienojies

MLB Ziņotāja agrākais
redaktors un līdzstrādnieks
MLB biedrs un darbinieks

A L E K S A N D R S S P U R M A N I S

Dzimis 1909. gada 30. jūnijā, Rīgā.
Miris 1988. gada 14. maijā, Montrealā.

Viņu piemin

MLB ZIŅOTĀJA REDAKCIJA un
REDAKTORS
MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

PATEICĪBA.

Sirsnīga pateicība ikvienam, kas bija ar mani manas sievas Gladises izvadīšanā mūžībā. Paldies par daudzajām kartiņām, kas izteica līdzjūtību un vēlēja spēku un izturību.

Gladise bija svešiniece, viena mūsu vidē, bet man - spēks un mana dzīve gandrīz 39 gadus, kuŗos viņa iepazīna latviešu dzīvi, ilgas un cerības. Viņa dzīvoja tiem līdz, it sevišķi jauniešiem. Daudzi jaunieši iekļuva viņas sirdī, kas tai bieži sāpēja par to, kāpēc mēs viņos un viņu darbos nesaskatījām redzamas vērtības. Viņas vārdos mēs tikai prasām un sagaidām; mēs braukuši un brauksim uz dziesmu dienām, svētkiem, maksājam ceļu, kā arī uzturēšanos - priekam. Tā arī jaunieši maksā to pašu, vēl dažas dienas vairāk - mēģinājumos, lai rādītu pasaulei, ka Montrealā, lai cik mazs te skaits latviešu, mums ir savs Ačkups. Un to, ko viņi mācījušies, tie rāda mums.

Gladises vārdiem, simts dolāru atbalsts katram dalībniekam nebūtu palīdzība, bet gan tikai mazs, mazs nieciņš atmaksai par padarīto mūsu priekam un nākotnēi.

No sirds izsaku lielu paldies viņas vārdā, kā arī pats par tik lielu un skaistu atsaucību, lai gan viņa vairs to neredzēja.

Paldies ik katram!

Paldies Montrealas Latviešu Biedrībai,
Ev.-lut. Trīsvienības draudzei,
DV Montrealas nodaļai, tās vānagiem un vanadzēm.

VIESTURS HŪNS.

Lūdzam ziņas par visiem mirušajiem. Red.

AIZSAULES CEĻOS:

ALEKSANDRS SPURMANIS.

1988. gada 14. maija agrā rīta stundā pēkšņi acis uz mūžu slēdza inž. Aleksandrs SPURMANIS, TECHNIKAS APSKATA galvenais redaktors, ev.-lut. Trīsvienības draudzes goda priekšsēdis un sevišķi čakls sabiedrisks darbinieks Montrealā un ārpus tās.

Aleksandrs Spurmanis dzimis 1909. gada 30. jūnijā, Rīgā, Latvijā, kur 1941. gadā beidz Latvijas Universitāti ar būvinženiera grādu. Iestājās korporācijā Lettonia. Līdztekus studijām strādā Latvijas ceļu departamentā, Rīgā, kur pilda vecākā inženiera un valsts ceļu daļas vadītāja amatus.

1944. gadā ar ģimeni - sievu Edīti, dz. Nolli, un diviem dēliem izceļo uz Vāciju, kur darbojās pārvietoto personu (DP) nometnes administrācijā. No turienes viņi bija nodomājuši izceļot uz Austrāliju. Izceļošanas nometnē viņi satiek inž. Nikolaju Zoldneru, kas pārliecina viņu mainīt ceļa mērķi un doties līdz viņa noorganizētai inženieru grupai, kas nolēmusi doties uz Kanadu.

Kanadā ieceļo 1949. gadā. Strādā kā vecākais inženieris masīvo būvju un ūdensbūvju projektēšanā. Pensionējas 1976. gadā.

Blakus darbam profesijā, kur pānākumi neizpaliek, Aleksandrs Spurmanis ir reti aktīvs sabiedrisks darbinieks. Divi reizes viņu ievēl LNAK (Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā) padomē; ir ev.-lut. Trīsvienības draudzes valdes loceklis, tās priekšnieks no 1957. - 1975. gadam, pēc kam viņu ievēl par draudzes goda priekšnieku. Piedalījies Latviešu Nama un Latviešu Kredītsabiedrības Montrealā nodibināšanā un darbojies abās revīzijas komisijās. Kā Montrealas Latviešu Organizāciju Padomes priekšsēdis savā laikā sapem no toreizējā Kanadas ministru prezidenta Džona Dīfenbekera cilvēku tiesību deklarāciju. Ir viens no Latviešu Inženieru Apvienības Montrealas kopas dibinātājiem, kur 1976. gadā ievēlēts par goda biedri. Pilda pienākumus 2. un 4. Latviešu Technisko Zinātņu Kongresu rīcības komitejās (Abi šie kongresi notiek Montrealā). 35 gadus ir LIA izdevuma TECHNIKAS APSKATS galvenais redaktors. Vairākus gadus rediģē MLB Ziņotāju, kad tā izveidotājs un pirmais redaktors A. Klinklāvs no pienākumiem atsakās.

PBLA Kultūras A. Spurmanim piešķīra Goda diplomu par TECHNIKAS APSKATA izveidošanu un vadību.

Šīs bibliografiskās ziņas patapinātas no inž. N. Zoldnera raksta Teknikas Apskata 101. numurā. To autors bija veltījis A. Spurmanim 75 gadu jubilejai.

Liktenis bija vēlējies, ka inž. un redaktors Aleksandrs Spurmanis savam mūža darbam - Teknikas Apskatam - kalpoja līdz pēdējam brīdim. Vēl iepriekšējā vakarā viņam bija tālruna saruna ar žurnāla iespie-

Nākošā Centra valdes sēde notiks trešdien, 15. jūnijā, plkst. 19:30.

L. KALNIŅŠ.

PIEMIN KURZEMES CIETOKSNI.

Viens no DV Montrealas nodaļas gadskārtējiem un tradicionāliem sarīkojumiem ir Kurzemes citokšņa kauju un varoņu pieminēšana. Pēdējos gados tā arvien notika nodaļas lauku īpašumā, Ezerkalnu Dzintaros. Šogad tā bija pārsviesta uz pilsētu - mūsu centru. Notika 14. maijā, piedaloties ap 60 dalībniekiem. Ieguvums - vairāk apmeklētāju, zaudējums - nebija ieradusies braunsburgieši, kam ceļš vienkārši par tāls.

Tradīciju kopšana ir izcila lieta. Nodaļa cenšas. Vēlas, lai ar tām iepazītos arī jaunā audze, bet neizdodas - tā nenāk. Nenāk pat klausīties tik dedzīgu runātāju kā vltņ. Oskaru Perro. Un par to vecajiem kanakiem sāp sirds. Šī sāpe izskanēja arī nodaļas priekšnieka Jāņa Norvela ievadvārdos.

Māc. G. Hūns svētbrīdī runāja par izvēles cīņām, no kurām viena no nozīmīgākām ir tā, kas notiek par savu tautu un par savu valsti.

Viesis no Toronto - vltņ. O. Perro lasīja savas pārdomas par Kurzemes krišanu. Tajās bija jūtama cita sāpju smeldze: tiem kam sāp - tie atceras!... Vai varētu būt tā, ka jauniem, kam šīs sāpes svešas, tās nevolk, neuzšķel rētas, kādas uzšķēla runātāja piezīmes?

Varbūt runātāja teikto jaunie varētu izprast, ja tie būtu lasījuši viņa sarakstītās grāmatas. Bet vai arī tās nelasa tikai tie, kam sāp un kas zin?

Tas, ka Perro šoreiz savā priekšnesumā bija itin mērens, izraisīja šīs pārdomas, šos jautājumus, kas dziļi skaņ mūsu cīnītāju organizāciju. Un tādēļ bija vērts aiziet viņu klausīties. Diemžēl, šķiet, ka arī viņa teiktais plašāku jaunatnes kustību vanagos un vanadzēs pagaidām vēl neveidos. Vajadzīgas citas atslēgas. Jācer, ka tās izdosies atrast. Jaunu asiņu DV organizācijai trūkst. Tās vajadzīgas, lai šī globālā un spēcīgā vienība dzīvotu.

Un tāpat bija ar šo programmas daļu, kas gan iesildīja veco kanaku sirdis, bet jauniem būtu bijusi sveša. To veiksmīgi izpildīja J. Metums un E. Reveliņš, kas bija arī vakara vadītājs.

O. Perro bija papēmis līdz vairākus eksemplārus savas jaunākās grāmatas - NEUZVARETO TRAGĒDIJA, kas pārdevās labi (Par grāmatu plašu recenziju lasiet šī numura 5.-7. lpp. Red.).

Vanadzēs bija rūpējušās par maizītēm un padzērienu. Zinām, cik tas prasa pūli, bet savs bet - arī maizītes sāk apnikt, kļuvušas par tradīciju. Ja solītu hamburgerus, picas, soda ūdeņus un ko tamlīdzīgu, kā zinīgi izteicās gudro zīmju tulks dziesmu spēlēt Varoņdarbi, varbūt jaunie nāktu vismaz paēst... Un tad caur vēderu pie sirdīm. Ķecerīga doma.

Un tad vēl - varbūt kāds atjautīgs kanaks savā brīvā laikā varētu izgudrot atjautīgu Kurzemes citokšņa atjautības spēli, kas liktu iepazīties, pajautāt.

Nu tas tā, kā mans paziņa Jāzeps Grodnis saka, es prātoju kā mācītājs, un tas varbūt arīdzan nemaz nav vēlami.

M. ŠTAUVERS.

PATEICĪBA.

Kam dienas gājums bijis grūts,
Tam mīļš ir vakars vēss. -

1988. gada 22. aprīlī, Kristus Dārzā, Vudbridžā, Ontārio, mūžībā aizgāja kādreizējais montrealietis Žanis BĒRZIŅŠ.

Mēs viņu, vecākā paaudze, pazinām kā īstu un sirsnīgu latvieti, kas darbojās Otavā, Tērvetē un Montrealā. Kamēr vien viņš spēja, viņš palīdzēja visiem, it sevišķi galdniecībā.

Sirsnīgi pateicos māc. S. Eglītei un G. Hūnam par viņa aiziešanas izziņošanu saviem draudžu locekļiem un māc. E. Langem par viņa izvadīšanu no bērnu nama. Viņu izvadīja 26. aprīlī, Otavā.

Izvadīšanas vārdi bija mīļi, sirsnīgi un aizkustinoši. Tie pieskārs viņa dzīvei dzimtenē un svešumā. Zemes klēpī Žani Bērziņu pavadīja sauja dzimtenes smilts.

Kapsētā atvadu vārdus Otavas draudzes vārdā teica Anita Rozīte.

Žanis Bērziņš savu novēlējumu nodevis Otavas draudzei.

Mans un manas ģimenes sirsnīgs paldies Hugo un Irēnei Alberts un Mildai Krumbergai. Paldies visiem par skaistajiem ziediem - Otavas draudzei, tās Dāmu komitejai, H. un I. Albertiem, M. Krumbergai, L. Krauzei, E. un O. Jaunzemiem, P. un C. Lūšiem un J. Mierīpa ģimenei.

Paldies draudzes dāmām, kas bija izkārtājušas bērnu mielastu draudzes namā.

A. TILTIŅA,
Montrealā.

PATEICĪBA.

Izsakām sirsnīgu pateicību visiem mūsu KAFEJNĪCĀS apmeklētājiem šā gada 23. aprīlī, Latviešu Centrā, un ansamblim "MĒRNIEKU LAIKI" par tajā sniegto programmas daļu.

Gribam vēl pateikties vīru korim JUNDA, kas mūsu ĢIMENES DIENAS sarīkojumā 1. maijā nodziedāja dziesmu "Mātes saule" (Jundai tajā dienā bija mēģinājums.).

DV MONTREALAS NODAĻAS
VANADŽU KOPA.

VĒSTULES NO LATVIJAS:

PAR PĀRKĀRTOŠANOS.

Pie mums tagad ir lielas pārmaiņas. Žēl, ka mana mamma tās nesagaidīja. Tagad raksta tādās lietās avīzēs, par ko agrāk būtu likuši cietumā.

Vakar ar L. bijām uz "AVE SOL" koncertu, kur atskaņoja Lūcijas Garutas kantāti "Dievs, Tava zeme deg", kas visu laiku bija aizliegta. Bija līdz sirds dziļumiem aizkustinošs vakars.

Veikali gan joprojām ir tukši. Līdz tam ar pārkārtošanos netiek.

Pie mums sākas pavasara darbi dārzā, jāsāk

būs braukt uz laukiem rušīnāties pa zemi. Ceru, ka Tev vēl arī pietiks spēka papriecāties par saviem skaistajiem ziediem dārzā.

RĪDZINIEKS.

KOREJAS TELEVĪZIJA.

Ar pilnu sparbu darbojas kooperatīvajā kustībā. Noslēdzu dažādus līgumus ar citām organizācijām par tehniskās dokumentācijas izgatavošanu. Šajā darbā esmu iesaistījis visu savu konstruktoru grupu. Tas dod mums papildus ienākumus.

Interesējamies par tēva māju. Ir tāds mazs cerību stariņš, ka tā varētu dabūt atpakaļ.

Mūsu avīzēs tagad daudz atbilstīgi raksta. Tādēļ bieži vien parādās tādas lietas, kas mati vai stāvus slienā, kas tika agrāk darīts.

Vecais vēl ļoti cīnās ar jauno un vēl ļoti negrib atdot savas pozīcijas.

Piepelnos braucot ar savu mašīnu kā taksists.

Kad biju aizbraucis uz Ņovu (Tā ir bijusē poļu pilsēta Ukrainā), tur nopirku krāsaino televīziju ar Dienvidkorejas ražotu (pēc japāņu) kineskopu. Televizors rāda ļoti labi. Ekrāns gan nav pārāk liels - 51 cm pa diagonāli. Vecais krāsu televīzors man jau bija ļoti vecs. Tagad visi ļoti apmierināti.

RADINIEKS.

• Laipni lūdzam lasītājus iesūtīt interesantas vēstules, lai varam šo nodaļu turpināt.

Red.

Dažādas ziņas:

Plašs šogad bija jaunatnes Iesvētes dievkalpojums ev.-lut. Trīsvienības draudzē. Tas notika svētdien 22. maijā, Rose-dale United baznīcā.

Iesvētīja 11 jammiešus: Lāru Epnors, Kristīni Gūtmani, Silviju Jundzi, Ilgu Leimani, Indru Paleju, Jonu Robertu Paterson, Thomas Paterson, Pēteri Rozenbergu, Sarmu Spurmani, Tamāru Ritu Spurmani un Kristoferu Tomsonu.

Iesvēti vadīja māc. G. Hūns. Sprediķoja prāv. A. Voitkus no Otavas.

Iesvētītiem draudzes locekļiem ziedus pasniedza draudzes dāmu komitejas priekšniece H. Smite.

Dievkalpojums skaistajā un karstajā pēcpusdienā bija pulcinājies 300 dievlūdzēju.

Esam aizvadījuši MLB pastāvēšanas 40 gadu atceri. Aizvadītais darbības gads bijis ražens. Tajā paveikta vairāki, kā sākumā bija paredzēti. To apliecina šī gada kases, sarīkojumu un bibliotēkas vadītāju pārskati.

Turklāt par visu to plaši rakstījis MLB ZIŅOTĀJĀ, kas nule arī iegājis savā četrdesmitā gada gājumā un kas iznācis regulāri ik mēnesī. MLB Zīpotāja metiens pieaudzis uz 1,300 eksemplāriem. No tiem aprīļa mēnesī lasītājus aizsienāda 1,260. Šie cipari regulārajā metienā ir līdz šim visaugstākie. Ir gan daži atsevišķi numuri, kam metiens un noietis ir bijis augstāks. Tie izdoti sakarā ar dažādiem dziesmu svētkiem, kuros izdalytas paraugburtnīcas izdevuma tīmekai popularizēšanai. Pieaudzis arī līdzstrādnieku skaits - šobrīd ir 110. Auguši ienākumi un izdevumi. It sevišķi pieauguši nosūtītājas izdevumi, kas šobrīd pārsniedz \$ 11,000.- gadā. Esam centušies tos mazināt, izdalot izdevumu sarīkojumos un dievkalpojumos. Šādā veidā aizvadītā darbības gadā izdalyti 2,088 eksemplāri, ietaupot \$ 1,644.01. Izdevumu arvien vēl atbalsta Kvebekas provinces valdība, no kuras atkal saņemti \$ 2,000.-. Pabalsts pieprasīts arī nākamajam darbības gadam.

Nav šaubu, ka MLB ZIŅOTĀJS ir viens no galveniem MLB pasākumiem, kas pazīstams tīlu aiz Montrealas robežām. Par to varam priecāties un par to jāseka paldies itin viciem līdzstrādniekiem, redakcijas darbiniekiem un katram lasītājam. Jācer, ka šī atsauce turpināsies un ka izdevums varēs iznākt līdzšinējā kārtībā.

Valde noturējusi 3 sēdes. Darbs parasti kārtots pa tīlruni un sarīkojumu laikā.

Biedru skaits palicis konstants. Iestājušies 3, miruši 3. Patlaban biedrībā sastāv 125 biedri. Pietiekami daudz biedru ir arī LNAK dalībnieki, lai MLB varētu LNAK padomē sūtīt savu delegātu. Šo pienākumu patreizējā padomē pilda M. Štauvērs. Pilnvaras amatam ir 4 gadi, kas izbeidzēs ar šo gadu.

MLB aktīvi piedalījies Montrealas Latviešu Organizāciju Padomes darbā, kas ritējies saskaņā un devis labus rezultātus. Šī MLB līdzdalība katrā ziņā turpināma un kopjama.

Noslēdzot šo Išo ziņojumu, jāseka sīranīgs paldies itin visiem valdes locekļiem, kas savus pienākumus pildījuši ar pašizliedzību un prieku; itin visiem MLB darbiniekiem, kādu biedrībai nav trūcis un kas tai palīdzējuši tās dažādajos pasākumos; ik MLB biedram, kas kārtējuši ar MLB savas saistības, devuši savus padomus un pielikuši roku biedrības darbā; un visiem labvēļiem, kas atzinīgi novērtējuši MLB darbu un vietu mūsu sabiedrībā.

Ar līdzīgu atbalstu MLB nēkotnes darbs turpināsies bez liekiem sarežģījumiem un atnesīs līdzīgus rezultātus kā līdz šim. Ar samērā nēcīgu atbalsta kāpinājumu, darbs varētu būt vēl nozīmīgāks. Aicinām katru interesentu talkāt, lai tas tā būtu. Tas būtu labi, un sabiedrība par to priecāsies, jo tā nav iedomājama bez mūsu organizācijām.

Patiesā cieņā,

SARĪKOJUMI 1987/8. DARBĪBAS GADĀ. Mērtīgš Štauvērs, MLB priekšnieks.

Sarīkojumu cikls aizvadītā darbības gadā izrādījies ievērojami plašāks par iecerēto gada sākumā, jo klēt nēca vairāki neparedzēti notikumi, pakārtojot dažādas viesošanas Montrealā. MLB šo arvien izmantojuši gandrīz visas pieejamās izdevības.

Ciklu ievadījām jau vasarā, kad pie mums viesojās Austrālijas tautas deju vienība SAULES JOSTA. Viesizrēde izdevās un pulcināja pāri par 350 apmeklētāju, no kuriem ap 60 bija no Otavas. Gan viesi, gan skatītāji bija vairāki kā apmierināti. Gaidīsim Saules Jostu atkal, kad tā dosies savā nākamajā pasaules turnejā.

Ķekatu dienā - 31. oktobrī sekoja tradicionālais Mājas cepumu un gardumu tirgziņš, kurā bija daudz apmeklētāju (ap 400), it sevišķi vietējo kanadiešu.

21. novembrī pie mums viesojās Toronto Latviešu Biedrības Drēmatiskā kopa ar Anšlīva Eglīša Quartija kundzi. Izrēde bija labi apmeklēta (105 skatītāju) un izpelnījās labas atsaukmes.

11. februārī rīkojām informācijas vakaru par ABRENI, kas atrodas Francijā. Tajā ap 30 interesentu guva plašu informāciju par šo pasākumu no idejas īstenotāja Austra Graša.

27. februārī pie mums pēc ilgāka pārtraukuma viesojās Toronto Latviešu Ģimnazijas Drēmatiskā kopa ar M. Zivertu lugu Cilvēks grib dzīvot. To noskatījās ap 70 skatītāju, kas ar izrēdes kvalitāti bija vairāki kā iepriecināti.

19. martā pulcējāmies gadakārtējā APRĪLA JOKS sarīkojumā, ko rīkojām par labu MLB Zīpotējam. Tajā programmas daļā bija tēls viesies no Vācijas - dziesminieks Ronalds Lappuše, kas iepazīstināja klausītājus ar savu mūziku un dziedāšanas stilu. Sarīkojumā bija 110 apmeklētāju.

Savu sarīkojumu ciklu noslēdzām ar divi plašākiem notikumiem 9. aprīlī. Ar tiem atzīmējām MLB 40 gadu pastāvēšanu, kas oficiāli apritēja gada sākumā - 4. janvārī. Vispirms, bija koncerts Lašinas pilsētas valdes nama koncertzālē. Tajā koncertēja basa baritons Pauls Berkolds ar pianistu Pēteri Zariņu kā pavadītāju. Šis izrādījās reti pienērots koncerts biedrības lielajai jubilejai. Tas bija pulcinājies 102 mūzikas draugus.

Koncertam sekoja Ipaše saiets Latviešu Centrā, kur oficiālā aktā atzīmējām biedrības gada svētkus. Šeit 95 viesi patiesā sadraudzībā noklausījās apsveikumus un MLB priekšnieka M. Štauvēra uzrunu. Biedrības darbinieces bija gatavojušas garšīgu maltīti.

Astoņos sarīkojumos, kas no MLB darbiniecēm un darbiniekiem prasīja daudz pūļu, kopā aizvadītā darbības gadā piedalījās ap 1.270 apmeklētāju (iepriekšējā gadā - 1.136). Izskaidrojums pieaugumam vienkāršs - šie bija daudz plašāki sarīkojumi kā pāris iepriekšējos gados. Turklāt kuplais apmeklētāju skaits rāda, ka biedrības sarīkojumi Montrealā ir iecienīti un izpelnās plašākas sabiedrības atsaucību un atbalstu. Par to sevišķi paldies pienākas itin visiem darbiniekiem un sarīkojumu apmeklētājiem.

Sarīkojumu sekmīga pakārtošana nav iedomājama bez plašākas darbinieku saimes. Laimīgā kārtā MLB šādu darbinieku līdz šim nav trūcis. Pie tam arvien izdevies lietas pakārtot tā, ka dažādos notikumos piedalās dažādi cilvēki, lai darba slodze nenogultos tikai uz dažu cilvēku pleciem. Protams, ir cilvēki, kas veikuši vairāk kā no tiem prasīti. Jūsu šķīdā darbošanās un darba prieks ir bijis liels atslōgs manu pienākumu veikšanā. Par to jums visiem vissirsnīgākais paldies!

Patiesā cieņā,

Ilga Štauvere,
Sarīkojumu daļas vadītāja.

BIBLIOTEKĀRA ZIŅOJUMS.

MLB bibliotēka atrodas Latviešu Centra telpās, Lašīnā, un darbojās mūsu Pensionāru apvienības sanāksmju laikos - 2 reizes mēnesī. Lasītāju saimē ir 28 vīrieši un 20 sievietes; kopā - 48. Visi pensionāri. No tiem gada laikā pa 1 līdz 5 grāmatām lasījuši - 13, pa 5 - 20 grāmatām - 7, bet vairāk kā 20 grāmatu - 28. Bibliotēkā katalogotas 1.285 grāmatas.

Viesvairāk lasa pazīstamo autoru grāmatas, kā G. Janovska, Anšlāva Egļiša, Artūra Voitkus, Alfrēda Dziļuma un citu. Bibliotēkas šaurajās telpās pastāv arī tāds kā lasītāju galds, kur galda gan nav. Te lasīšanai apskata un paņem līdz žurnālus, kā Jaunā Gaita, Treji Vārti, Labietis, Ceļa Biedre, Vaga un laikrakstu Brīvā Latvija. Laba daļa paņemto žurnālu neatgriežas. Līdzekļus jaunu grāmatu iegādei dod biedrība un bibliotēkars pats.

Sagēmti vairāki grāmatu dāvinājumi, kuņus cenšamies kvitēt MLB Zīpotājā. Dubultniekus pārdodam par lētu cenu interesentiem. Pircēju nav daudz. Pārdotas tomēr vairāk kā 20 grāmatu. Par šiem ievējumiem iegādājami jaunus izdevumus, kas bibliotēkā vēl nav pieejami. Ikviens, kas nodomājis likvidēt kādu no savu grāmatu krājumiem, aicināts sazināties ar bibliotēkuru J. Birzi. Bibliotēka ņem pretim katru grāmatu ziedojumu.

Dubultnieku sarakstu pieprasījusi ABRENE. Tā ir ieinteresēta eksemplāros, kas nav pieejami tās krātuvē. Esam iecerējuši tur izstrūkstošos eksemplārus nosūtīt nekamajā darbības gadā. Tas ievērojami palīdzētu Abrenei un arī mums, jo telpu ierobežojums sagādā grūtības šo grāmatu uzglabāšanā.

MLB bibliotēka cer uz līdzīgu lasītāju atsaucību nākamajā - 1988./9. darbības gadā.

Patiesā cieņā,

Jānis Birze,
MLB bibliotēkas
bibliotēkars.

MLB KASES PĀRSKATS.

MLB kasē uz 1987. gada 25. aprīli	\$ 13.056.94
1987./8. darbības gada izstrūkums	\$ 3.816.00
MLB kasē uz 1988. gada 25. aprīli	\$ 9.240.94
Citi līdzekļi: Aizdevums Latviešu Fondā	\$ 1.000.00 (var atprasīt)
Regulējums Latviešu Centrā	\$ 2.250.00 (1 balss)
Kopā citos pasākumos	\$ 3.250.00

Antuvēna MLB inventūras vērtība, kas nav pārvērtama naudā:

Rakstāmašīna	\$ 50.00
Rotatori	\$ 4.500.00
Matricu gatavotājs	\$ 450.00
Spiestuves piederumi	\$ 1.600.00
Bibliotēkas grāmatas	\$ 1.500.00
Inventūra pavisam kopā	\$ 7.100.00
Iepriekšējā gadā	\$ 4.325.00

Pieaugums 1987./8. darbības gadā
 \$ 2.775.00 |

Izstāvošās summas:

MLB Zīpotāja abonementu maksas	\$ 6.000.00
MLB kasē 1988. g. 25. IV	\$ 9.240.94
Izstāvošās summas	\$ 6.000.00
Brīvais kapitāls	\$ 3.240.94

Redzam, ka MLB turībā ir pārmaiņas - brīvais kapitāls samazinājies, bet pieaugusi inventūras vērtība sakarā ar jaunā rotatora iegādi. Biedrības rīcības kapitāls sastāda tikai vienu trešo daļu no darbības gada budžeta. Ar to pietiek tikai nepieciešamo priekšdarbu veikšanai, lai īstenotu gada tecējumā paredzētās ieceres. Citiem vārdiem, biedrība visus ienākumus liek apgrozībā, lai paveiktu darāmo.

Dažas piezīmes pie detaļētiem kases pārskatiem, kas seko:

1. Šī gada darbības apgrozības summas ir augstākās MLB pastāvēšanas vēsturē. Tiešajā MLB darbībā reģistrējams mazs atlikums - \$ 684.00, ja no izstrūkuma atskaita iegādātā rotatora cenu - \$ 4.500.-. Sakarā ar to, ka šogad sarīkojumi bija plašāka apmēra, to saimniecība ievērojami pieaugusi un pārsniegusi budžeta summas. Sarīkojumu sarīkošana šobrīd prasa daudz lielākus līdzekļus.

2. MLB Zīpotāja izdevumu konts ievērojami pieaudzis. Tam divi iemesli - ievērojami pieauguši pasta izdevumi un iegādāts jauns rotators. Sakarā ar pasta izdevumiem ir jāpāsver abonēšanas maksas pacēlums, kāds izdevumam nav bijis vairākus gadus.

Dažādas ziņas:

● Māksliniece Alīse Kalniņa dāvinājusi ev.-lut. Trīsvienības draudzei altāra gleznu "Gaisma un ēna" savas māsas Helēnas Preiss piemiņai.

Glezna atrodas virs altāra draudzes namā. Tur to Ģimenes dienas dievkalpojuma š. g. 8. maijā iesvētīja māc. G. Hūns.

Draudzes valde un locekļi ir pateicīgi par šo skaisto un vienreizējo dāvanu.

● Ev.-lut. Trīsvienības draudzes mācītājs G. Hūns būs atvaļinājumā no 4. jūlija līdz 1. augustam.

Šajā laikā, vajadzības gadījumā, draudzes locekļi lūgti sazināties ar draudzes priekšnieku V. Goldi, tālr. 484-2516.

D. Z.

MLB Zīpotāja lasītāju ievēri-
bai.

Šajā numurā tehnisku apstākļu dēļ izpaliek FORUMS nodaļa. Tas nenozīmē, ka tai nav rakstu, kuņ autoriem, diemžēl, būs jāpaciešas līdz nākamajiem numuriem.

Lūdzam no līdzstrādniekiem rakstus visām izdevuma nodaļām. Un ja jūs vēlētos iesākt kādu jaunu nodaļu, nekavējaties ar ieteikumu un materiāliem.

Ar pirmo maiju ir paaugstinātas MLB Zīpotāja abonementa maksas. Tās ir:
\$ 22.50 gadā,
\$ 17.50 gadā MLB biedriem un pensionāriem.

Ārpus Kanadas pret piekamsu iespējama nosūtīšana pa GAISA PASTU. Likmes pēdējā šī numura lappusē.

Laipni lūdzam lasītājus nokārtot maksājumus par tekošo gadu. Katras burtnīcas nosūtīšana redakcijai izmaksā 82 centus vai \$ 9.84 gadā. Tā ir liela nauda, kas ir jāizdod katru mēnesi.

Šis numurs iznāk dažas dienas ātrāk kā parasts. Tas tā, lai varam to izdalīt 26. un 28. maija sarīkojumos un tā mazliet ietaupīt pieminētos pasta izdevumus. Pārējos eksemplārus nododam Kanadas pastā 31. maijā.

Lūdzam ziņot par MLB Zīpotāja nesāņemšanu. Lūdzam uzdot pilnīgas pasta kōdas, jo bez tām turpmāk sūtījumus Kanadā vairs nevarēs nosūtīt, tie nāks atpakaļ.

Ja nevēlaties izdevumu saņemt, lūdzam paziņot. Red.

MLB Zīpotāja tehnisko izdevumu segšanai maija mēnesī esam saņēmuši sekojošus ziedojumus:

Valdis Ozols \$ 15.00,
Jānis Mežaks, Toronto, Ontario, \$ 20.00, Censis Dambergs, Otavā, Ontario, \$ 7.50, A. Joma, Toronto, Ontario, \$ 20.00, V. Škidra, Otavā, Ontario, \$ 2.50, A. Smāns, Toronto Ont., \$ 2.50, Elmārs Bārdiņš \$ 30.00, Viktors Hūns \$ 10.00, Staņislavs Jerumanis \$ 10.00, Andra Lazdiņa \$ 5.00, Marģers Sēfers, Salemā, Oregonā, ASV, \$ 4.95, V. Hūns \$ 50.00, Pēteris Stivriņš, Barijā, Ontario, \$ 10.70.

1988./9. darbības gada pirmajā mēnesī no 13 lasītājiem kopā \$ 188.15

Spiestuves mašīnu iegādei ziedojuši:

Viesturs Hūns \$ 25.00 un Maija Kalniņa \$ 12.50. No 2 lasītājiem kopā \$ 37.50.

Abās kategorijās kopā no 15 lasītājiem \$225.65.

Visiem ziedotājiem vissirsnīgākais paldies! Jūsu atbalsts palīdz izdevuma noturēšanā patreizējā ietērpā un saturā.

Lūdzam MLB biedrus, kas vēl nebūtu nokārtojuši saistības par 1987./8. darbības gadu, to darīt ar atbildes pastu, nosūtot maksājumus MLB kasierei A. Porietei-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Qué., H9R 2X5.

Vēlami būtu, ka biedri nokārtotu maksājumus par tekošo gadu jau tagad. Tas ievērojami palīdzētu MLB saimniecībā, jo vasaras mēnešos MLB ienākumi mazi, bet izdevumu daudz. Nāciet talkā! Negribam sūtīt atgadinājumus, jo arī tie prasa līdzekļus un it sevišķi laiku.

Par turpmāko sarīkojumu ciklu ceram plašāk zīpot nākamajā MLB Zīpotāj numurā. Rudeni atkal būs gadskārtējais mājas cepumu tirdziņš. Lūdzam nama mātes jau tagad padomāt, ko tās varētu sagatavot šim sarīkojumam, kurā visi ir vietējie kanadieši. Ceram atjaunot referātu vakarus.

3. Darbības gada sākuma pirmajos mēnešos izdevumu konts ievērojami pārsniedz ienākumus. Tādēļ vairāk kā svarīgi, lai biedri un MLB darba atbalstītāji savas saistības ar MLB nokārtotu šajā laikā, bet ne gada beigās. Tas daudz palīdzēs MLB saimniecībā.

4. MLB saimniecība ir stabila. Ja MLB saņems līdzšinējo atbalstu, tās darbībā nākošajā darbības gadā sevišķu pārmaiņu nebūs.

5. Lai īstenotu 1988./9. darbības gada budžetu, sapulcei jāapsver maksājumu likmju maiņas.

M. L. B. kases detaļēts pārskats par 1987./8. darbības gadu:

IENĀKUMI:

Postenis	Summa	Budžetā	Starplība	1986./7. d. g.	Starplība
MLB Zīpotājs	\$17,192.14	\$17,500.00	- 307.86	\$17,220.63	- 28.49
Sarīkojumi	\$12,653.85	\$ 7,500.00	+ 5,153.85	\$ 7,619.33	+ 5,034.52
Biedru maksas	\$ 535.00	\$ 500.00	+ 35.00	\$ 775.00	- 240.00
L. N. A. K.	\$ 155.00	\$ 120.00	+ 35.00	\$ 185.00	- 30.00
%	\$ 483.77	\$ 450.00	+ 33.77	\$ 586.42	- 102.65
Ziedojumi	\$ 285.00	\$ 130.00	+ 155.00	\$ 123.00	+ 162.00
Caurejošās summas ..	\$ 4,192.35	\$ 400.00	+ 3,792.35	\$ 366.10	+ 3,826.25
Dažādi	--	\$ 400.00	- 400.00	\$ 537.00	- 537.00
<u>IZDEVUMI:</u>	<u>\$35,497.11</u>	<u>\$27,000.00</u>	<u>+ 8,497.11</u>	<u>\$27,412.48</u>	<u>+ 8,084.63</u>

Postenis

MLB Zīpotājs	\$23,795.73	\$18,500.00	+ 5,295.73	\$16,003.18	+ 7,792.55
Sarīkojumi	\$10,845.72	\$ 6,000.00	+ 4,845.72	\$ 5,692.28	+ 5,153.44
Inventūra	\$ 134.00	\$ 500.00	- 366.00	\$ 261.66	- 127.66
Birojs	\$ 244.34	\$ 300.00	- 55.66	\$ 434.41	- 190.07
Jaunatne	\$ 200.00	\$ 500.00	- 300.00	\$ 350.00	- 150.00
L. N. A. K.	\$ 155.00	\$ 120.00	+ 35.00	\$ 185.00	- 30.00
Caurejošās summas ..	\$ 3,443.17	\$ 400.00	+ 3,043.17	\$ 615.53	+ 2,827.64
Dažādi	\$ 495.15	\$ 680.00	- 184.85	\$ 388.00	+ 107.15
	<u>\$39,313.11</u>	<u>\$27,000.00</u>	<u>+12,313.11</u>	<u>\$23,930.06</u>	<u>+15,383.05</u>

Atlikums	- 3,816.00	--	- 3,816.00	+ 3,482.42	- 7,298.42
----------------	------------	----	------------	------------	------------

M. L. B. ZĪPOTĀJS

Ienākumi:

Abonementi:	\$ 8,844.75
Ziedojumi:	\$ 2,911.92
Valdība:	\$ 2,000.00
Ziemsvētki:	\$ 1,916.00
Sludinājumi:	\$ 1,519.47
kopā	\$17,192.14

Izdevumi:

Pasts:	\$10,155.32
Mašīnas:	\$ 4,903.00
Materiāli:	\$ 6,292.99
Aplokšnes:	\$ 1,177.55
Citi:	\$ 1,266.87
kopā	\$23,795.73

MLB Zīpotāja budžets 1988./9. darb. gadam.

Ienākumi:

Abonementu maksas	\$ 9,500.00
Ziedojumi	\$ 3,000.00
Kvebekas atbalsts	\$ 2,000.00
Kopējais svētku sveiciens ..	\$ 2,000.00
Lappušu maksas	\$ 1,500.00
<u>Ienākumi kopā</u>	<u>\$ 18,000.00</u>

Izdevumi:

Pasta izdevumi	\$ 10,000.00
Mašīnām	\$ 1,000.00
Spiestuves materiāli	\$ 6,000.00
Aplokšnes	\$ 1,200.00
Citi izdevumi	\$ 800.00
<u>Izdevumi kopā</u>	<u>\$ 19,000.00</u>

MLB budžets 1988./9. darbības gadam.

Ienākumi:

MLB Zīpotājs	\$ 18,000.00
Sarīkojumi	\$ 7,500.00
Biedru maksas	\$ 500.00
LNAK maksas	\$ 150.00
%	\$ 450.00
Ziedojumi	\$ 250.00
Caurejošās summas	\$ 400.00
Dažādi ienākumi	\$ 250.00
<u>Ienākumi kopā</u>	<u>\$ 27,500.00</u>

Izdevumi:

MLB Zīpotājs	\$ 19,000.00
Sarīkojumi	\$ 6,000.00
Inventūra	\$ 1,300.00
Biroja izdevumi	\$ 200.00
Jaunatnei	\$ 200.00
LNAK	\$ 150.00
Caurejošās summas	\$ 400.00
Dažādi izdevumi	\$ 250.00
<u>Izdevumi kopā</u>	<u>\$ 27,500.00</u>

Lai budžetu īstenotu MLB valde ieteic sekojošo:

Lappušu maksas MLB Zīpotājam pacelt šādi:	1/4 lpp. no \$ 15.- uz \$ 20.-;
	1/3 lpp. no \$ 20.- uz \$ 25.-;
	1/2 lpp. no \$ 25.- uz \$ 30.-;
	pilna lpp. no \$ 45.- uz \$ 55.-;
	no \$ 10.- uz \$ 15.-.
Paziņojumu sakārtošana	
MLB Zīpotāja abonementa maksas:	MLB biedriem un pensionāriem no \$ 15.- uz \$ 17.50
	Pārējiem lasītājiem no \$ 20.- uz \$ 22.50
Iestāšanās maksu biedrībā atstāt līdzšinējo - \$ 5.00	
Biedru maksu 1988./9. d. g. atstāt līdzšinējo \$10.00 gadā.	

Anita Poriete - Bedard,
MLB kasiere.

1988. gada 25. aprīlī.

Indianapolis Dziesmu Svētku Ieskaņa

Šo jauno piektdienas
vakaru rīko
Ačkups!

- * PIRMIZRĀDE AČKUPA JAUNDEJĀM
- * DZIESMU SVĒTKU DEJAS
- * ALUS MUCA
- * SIERS
- * UN VĒL!

LATVIEŠU SABIEDRISKĀ CENTRĀ
PIEKT. 17. JŪNIJĀ PLKST. 19:30

Ieeja pret ziedojumiem.
Atlikums par labu Ačkupa dziesmu svētku
brauciena izdevumiem.

COLLINS CLARKE MACGILLIVRAY WHITE

Funeral Directors

FLOWERS
by
Flowerman

• 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514 - 483-1870

KLŪSTIET

Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Padomes Mūzikas nometnes

LABVĒLI

GODA LABVĒLIS - \$ 250 un vairāk.

VEICINĀTĀJS - \$ 100 un vairāk.

ATBALSTĪTĀJS - \$ 50 un vairāk.

Protams, pieņemam jeb kuru atvēlējumu.

Līdzekļi Mūzikas nometnei vajadzīgi II nometnes iztrūkuma, III nometnes sagatavošanas izdevumu segšanai un lai padome varētu noteikt iespējami zemāko dalības maksu III nometnes dalībniekiem. Čeki rakstāmi uz padomes vārda un adresējami-

291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué.,
Canada H9X 2R2, tel. 514-457-92

PADOME.

LATVISKĀS SERVJETES.

Katrā mājā lietojam servjetes. Tās pērkamas un maksā naudu. Par līdzīgu cenu Jūs tagad varat iegādāties LATVISKĀS SERVJETES, kuras izdevusi Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Padome. Ar tām nodrošināta kāda liela vajadzība un tās dod līdzekļus mūsu jaunatnes darba programmai.

Lietojiet tās viesībās, godos un dāvanai. Cenas ir sekojošas:

2 pac. KAFIJAS servj. \$ 5.00,
2 pac. VIESĪBU Servj. \$ 7.00,
pa pac. no katras \$ 6.00.

Pasta sūtījumam: 2 pac. \$ 1.00.
4 pac. \$ 2.00.

Lielā paka VIESĪBU servj. \$ 20.00
pastam \$ 4.00

Adrese: paziņojumā pa kreisi!

S A B I E D R I S K Ā S D Z Ī V E S L A I K R Ā D I S :

Biežāk lietoto telpu adreses:

Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek ev. - lut. dievkalpojumi, - 4345 Marcell Ave.

Ev. - lut. Trīsvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Ave., tel. 489-3224.

Latviešu Sabiedriskais Centrs, 3955 Provost ielā, LašInā, tel. 634-4082.

28. maijā, plkst. 19:00, Rosedale United baznīcā, Rosedale un Terrebonne ielu krustojumā, Montrealas Latviešu Biedrības un Montrealas - Otavas vīru kora JUNDA kopīgi rīkotais Ņujorkas vīriešu ansambļa STRAUME KONCERTS.
29. maijā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa baznīcā, latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
5. jūnijā, plkst. 10:00, Tērvetē, Montrealas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma kafija pie atnestiem groziņiem.
5. jūnijā, plkst. 14:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes kārtējais dievkalpojums.
9. jūnijā, plkst. 13:00, Latviešu Centrā, Montrealas Latviešu Pensionāru Apvienības kārtējā sanāksme.
14. jūnijā, plkst. 19:30, Kanadas laukumā, pie Nezināmā kareivja pieminekļa, Baltiešu Federācijas Kanadā Montrealas nodaļas AIZVESTO PIEMIŅAS AKTS.
 plkst. 20:00, apmēram, GĀJIENS uz katoļu katedrāli.
 plkst. 20:15, apmēram, APVIENOTĀIS AIZVESTO PIEMIŅAS DIEVKALPOJUMS
 Mary Queen of the World katoļu katedrālē.
 Skatiet plašāku paziņojumu šī numura 21. lpp.!
15. jūnijā, plkst. 19:30, Latviešu Centrā, Centra valdes sēde.
17. jūnijā, plkst. 19:30, Latviešu Centrā, AČKUPA Indianapolis Dziesmu Svētku ieskaņas sarīkojums. Skatier paziņojumu 28. lpp.!
18. jūnijā, plkst. 18:00, DV Īpašumā Dzintari, Ezerkalnos, DV Montrealas nodaļas LĪGO VAKARA sarīkojums.
19. jūnijā, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Sv. Sirds kapelā, Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes kārtējais dievkalpojums.
19. jūnijā, plkst. 11:00, Mt. Royal kapsētā (pie dienvidu vārtiem), ev.-lut. draudžu KAPU SVĒTKI.
23. jūnijā, plkst. 13:00, Latviešu Centrā, Montrealas Latviešu Pensionāru Apvienības Jāņu svinēšana groziņu veidā.
23. jūnijā, plkst. 20:00, Latviešu Centrā, Jāņu svinības Centrā ar groziņiem un līdzpanemtu padzēriem.
25. jūnijā, plkst. 17:00, Tērvetē, Montrealas latviešu ev.-lut. draudzes LĪGO SVĒTKU sarīkojums ar Ačkupa piedalīšanos.
26. jūnijā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
3. jūlijā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
7. jūlijā, plkst. 13:00, Latviešu Centrā, Montrealas Latviešu Pensionāru Apvienības kārtējā sanāksme.
10. jūlijā, plkst. 11:00, Tērvetē, Bērnu vasaras nometnes atklāšanas dievkalpojums.
10. jūlijā, plkst. 12:00, Tērvetē, Bērnu vasaras nometnes atklāšana.
16. jūlijā, plkst. 20:00, Tērvetē, Bērnu vasaras nometnes ugunskurs.
17. jūlijā, plkst. 11:00, Tērvetē, Bērnu vasaras nometnes dievkalpojums.
23. jūlijā, plkst. , norietā, Bērnu vasaras nometnes slēgšana.
4. augustā, plkst. 13:00, Latviešu Centrā, Montrealas Latviešu Pensionāru Apvienības kārtējā sanāksme.
7. augustā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.

By appointment
(pēc vienošanās)

NORBERT KAZDAN, M. D.,

Runā latviski.

WESTMOUNT MEDICAL BLDG.,

Suite 650,

5025 Sherbrooke St. W.,

Montrealā.

Tālrunis 514-486-4300.

TĒRVETĒ

Montrealas latviešu ev.-
lut. draudzes mājā iz-
dodamas

ISTABAS un TELPA lielā-
kiem sarīkojumiem sezoni-
nai, nedēļām vai nedēļu
nogalēm.

Pieprasīt pie V. Paegles,
tālrunis -
514-453-2699.

STOKHOLMAS TEĀTRA IZRĀDES

NEW YORK

A. Brigades BRĪNUMPUTNS un
V. Havela RĪKOJUMS

16. un 17. jūlijā.

Tuvākai informācijai zva-
nīt G. Zeidenbergam -
tālrunis -
914-232-7410.

TURPMĀKIE PLAŠĀKIE SARĪKOJUMI LATVIEŠU SABIEDRĪBĀ:

Laikā no 9. - 11. jūnijam, XI AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies) KON-
FERENCE Merilandes Universitātē, Merilandē, ASV. Informācija:
prof. T. Parming, Department of Sociology, University of Maryland,
College Park, MD 20742, U. S. A.

Laikā no 29. jūnija - 4. jūlijam, Indianapolē, ASV, 8. Vispārējie Latviešu Dziesmu Svētki ASV.
Bīlešu pasūtīnājumi: Latvian Song Festival, 6916 Winona Drive, In-
dianapolis, IN 46236, U. S. A.

Laikā no 7. - 11. jūlijam, Sidnejā, Austrālijā, XXIII Latviešu Jaunatnes Dienas Austrālijā.
Bīlešu pasūtīnājumi: R. Zvirbulis, 20 Kurrajong St., Pennant Hills,
2120, Australia. Tālr. (02) 484-6242.

Laikā no 14. - 21. augustam, Saulainē, Toronto, Kanadā, nākošā DIVREIZDIVI NOMETNE. Informāci-
ja/reģistrācija: Inga Upeslācis, 93 Highland Park Blvd., Thornhill,
Ontario, L3T 1B6, tālr. 416-764-1730.

Laikā no 14. - 21. augustam, Gaņzerā, TRĪSREIZTRĪS NOMETNE. Pieteikties līdz 1. jūlijam pie
Sandras Kronītes - Stīpolas, 39372 Plubrook Dr., Farmington Hills,
MI 48018, U. S. A.

Laikā no 21. - 28. augustam, KATSKIĻOS, TRĪSREIZTRĪS NOMETNE. Pieteikties līdz 1. jūlijam pie
Astrīdas Silgailas, 41 Glen, Cedar Grove, N.J. 07009, U. S. A.

Laikā no 22. augusta līdz 1. septembrim, Kursā, RIETUMKRUSTA TRĪSREIZTRĪS. Pieteikties līdz
15. jūlijam pie Juņa Petričeka, 350 Olive St., Menlo Park, CA
94025, U. S. A.

MLB ZIŅOTĀJS.

ISSN 0227 - 2423

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfé, Qué., Canada H9X 2R2
tālrunis 514-457-9832.

REDAKTORS: Mārtiņš Štauers. ADMINISTRĀTORE: Anita Poriete-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe
Claire, Qué., H9R 2X5, tālr. 514-697-6624. EKSPEDICIJA: Velta Ozols. DARBINIEKI:
Jānis Birze, Elga Cops, Edgars Kajaks, Nīna Kajaks, Austrā Konovalovs, Anna Kreipāne,
Pēteris Kreipāns, Voldemārs Ozols, Ilga Stauvere un vēl daudz citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 22.50 gadā; MLB biedriem, pensionāriem un kaŗa invalīdiem -
\$ 17.50 gadā; gaisa piemaksa uz ASV - \$ 5.-, uz citiem kontinentiem - \$ 12.-. Atse-
višķas burtnīcas pret \$ 2.- ziedojumu. Lappušu maksa: 1/4 lpp. - \$ 20.-; 1/3 lpp. -
\$ 25.-; 1/2 lpp. - \$ 30.-; pilna lpp. - \$ 55.-; klīšeju un paziņojumu sagatavošana
\$ 15.-. Uz vienošanās pamatiem iespējama arī foto uzņēmumu publicēšana.

Ceki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda. MLB ZIŅOTĀJS, tāpat kā MLB, ir
bezpēļas pasākums; visus ienākumus redakcija izmanto tā izdošanas vajadzībām.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēneša sākumā. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododāmi redak-
cijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redak-
cija var rakstus īsināt. Raksti un ziņas nepauŗ ne MLB valdes, ne redakcijas, nedz tās darbi-
nieku ieskatu iztirzātos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod pilna adrese, telefona numurs un
jāparakstās. Anonīmus rakstus redakcija ignorē.

Metiens: 1.300 eks.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY
SOCIÉTÉ DES LETTONS DE MONTREAL

JUIN 1988 JUNE

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Société des Lettons de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society: 291 Lorraine
Dr., Baie d'Urfé, Canada H9X 2R2, telephone 514-457-9832.